GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 16 KAINA 5 CENTAI KETVIRTADIENIS, BALANDŽIO 20, 1933 VOL.-METAI XVII

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

IŠKILMINGOS VELYKOS

Velykų Šventės krikščionių pasauly praėjo labai iškilmingai. Juk šiemet švęsta jubiliejinės Velykos — 1900 metų nuo Kristaus Prisikėlimo.

Iškilmingiausia šventė Vatikane. Šventasis Tėvas Popiežius XI-sis sveikino ir suteikė Apaštališkąjį Palaiminimą 200,000 miniai susirinkusiai į Šv. Petro Aikštę.

Į Jeruzalį, kur randasi šventosios vietos, maldininkų irgi daug susirinko iš įvairių pasaulio šalių.

Am. J. V. Velykos taip pat praėjo maldingoj nuotaikoj.

Balandžio 15-tą Anglijos premijeras MacDonald išplaukė Amerikos Jungtinių Valstybių link. Jis atvyksta į Washingtoną tartis ekonominiais ir kitais svarbiais klausimais.

DĖL PABALTĖS VALSTYBIŲ SĄJUNGOS

Lietuvos spauda karštai svarsto Pabaltės Valstybių Sąjungos sudarymo klausimą.

Ta sąjunga greit susidarytų, jeigu Lietuvos ir Lenkijos santykiai būtų normalūs. Kol Vilnius ir trečdalis Lietuvos žemių randasi išplėštų, Lietuva nenori turėt jokių santykių su Lenkija, arba jeit į bile sąjungą, kur priklausytų ir Lenkija. Tuo tarpu kitos Pabaltės šalys, kaip Latvija, Estija yra linkę toj sąjungoj matyt ir Lenkiją.

Prie dabartinių Europos šalių susigrupavimų, ypač Vokietijoj įsigalėjus fašistams, kurių politika siekia įsigalėt rytuose, Lietuvai pasilikt nuo visų izoliuotai irgi neparanku ir pavojinga. Dėl to sąjungos klausimas taip opus ir rimtai svarstomas. Įdomių straipsnių Pabaltės Sąjungos reikalu duoda dienraštis "Rytas."

DĖL LIETUVIŲ EKSKURSIJOS AMERIKON

Prieš keletą mėnesių buvau pasiskelbęs "Garse" ir "Drauge," jau šių 1933 metų vasarą ketinu organizuoti ekskursiją į Ameriką. Įvairioms aplinkybėms nepalankiai susidėjus, turėjau nuo to sumanymo atsisakyti. Rodos, niekam iš to skriaudos nei nuostolio nebus, nes tą ekskursiją organizuoti ėmėsi "Šaltinio" ir "Ryto" redakcijos.

Su pagarba broliams amerikiečiams —

Kan. F. Kemėšis

1933. III. 31.

Dotnuva.

KUMŠTYNĖS BIRŽELIO 29-TĄ

Balandžio 12-tą galutinai užbaigta sutartis kas link Jack Sharkey ir Primo Carnera kumštynių. Diena galutinai nustatyta birželio 29. vieta — Madison Square Garden, New York. Rugtynės, kaip žinoma, eis už pasaulinį čempijonatą.

VYČIŲ SEIMAS

Vyčių Centro Valdyba organizacijos metinį seimą šaukia rugpiūčio 8, 9 ir 10 dienomis Chicago, Ill.

Hitlerio politiški oponentai skelbia, kad į trumpą savo valdymo laiką fašistai išžudė apie 400 žmonių, tūkstančius sugrūdo į kalėjimus.

INFLIACIJOS PLANAS KONGRESE

WASHINGTON. — Balandžio 17-tą senatas palietė piniginės infliacijos planą. Nors šį kartą planą dauguma atmetė, bet kova infliacijos reikalu ateity pramatoma smarki.

Kai kurie demokratai ir republikonai prirodinėja, kad naujų pinigų leidimas ir dolerio vertės numušimas padėtų skolininkams išsikasti iš skolų ir pakeltų produktų, ypač ūkio kainas. Kita pusė pramato kaip tik priešingai. Jų manymu pinigų infliacija padarysianti daug žalos, o nieko gero.

Svarstant farmų pagalbos bilių buvo pasiūlytas priedas padaryt sidabrą piniginiu pagrindu šale aukso. 43 balsais prieš 33 balsus priedas atmestas.

JAPONAI BRIAUJASI KINIJOS GILUMON

Changchun, Mandžūrija, balandžio 15. — Japonų šaltiniai paduoda, kad prie Taitowying japonų armija išskerdus 500 kiniečių.

Balandžio 17-tą japonų orlaiviai bombardavo kiniečių miestą Changli. Penkios bombos nukrito prie amerikiečių metodistų misijos.

Japonijos armijos slenka prie senosios kiniečių sostinės Peipingo.

MEKSIKOJ KRUVINAS SUKILIMAS

Merida, Mexico. — Balandžio 17-tą Yucatan provincijoj, Opiehen kaime tarp sukilėlių ir federalių kareivių užvirė smarkus mūšis. Trys kareiviai nukauti, 6 sužeisti. Iš sukilėlių pusės žuvo 38 asmenys, sužeistų daug daugiau. 20 sukilėlių pateko nelaisvėn.

"DARBO ARMIJOS" PRADŽIA PADARYTA

Luray, Virginia. — Balandžio 17-tą vietos miškuose jau pradėjo darbuotis 200 miesto jaunuomenės. Ji sudaro pirmą branduolį Prezidento Roosevelto "darbo armijos." Kiekvienas gauna po 1 dolerį į dieną. Tos armijos skaičius numatomas iki 250,000 vyrų. Tie "kareiviai" kerta miškus, lygina vietas ir prirengia jas būsimoms stovykloms.

IR ŠNIPĖS MYLĖT MOKA

London, Anglija. — Balandžio 13-tą karo teismas nubaudė leitenantą Norman Baillie-Stewart, 24 m., 5 metams kalėjiman ir išmetė iš armijos. Jį surado kaltu, kad už 200 dolerių išdavęs vokiečių šnipei Marie Louise paslaptis apie Anglijos tankus ir kitus militarius reikalus. Leitenantas aiškinosi, kad jis pinigus ėmęs, kaip iš savo mylimosios.

REIKALAUJA PAŠALINT SEN. LONG

Washington. — Balandžio 13-tą Vice Prezidentas Garner perdavė rinkimu komiteto pirmsėdžiui George Louisianos steito piliečių peticiją reikalaujančią pašalint iš senatoriaus vietos Huey P. Long. Peticijos autoriai sen. Long kaltina už korupciją, nemorališkumą ir kitus "griekus," kurių priskaito net iki 9-nių. Spaudos atstovų paklaustas apie skundus, sen. Long atsakęs: "Nieko apie tai nežinau ir nieko nenaisau (I don't know anything about it and don't care).

Harrisburg, Pa. — Steito legislatūra pasirengus šią savaitę išsiskirstyt.

UŽ 10 CENTŲ PARDAVĖ $4,000

Chicago, Ill. — Balandžio 15-tą Mrs. V. Walchynska už 10 centų pardavė pedlioriui krūvą knygų ir įvairių skarmalų. Netrukus atsiminė, kad vienoj iš parduotu knygu buvo įdėta 4000 dol. Tuos pinigus buvo susitaupius ir užėjus bankų kriziui išsiėmė iš banko ir laikė namuose. Policija pedlioriaus ieško.

GENGSTERIŲ VEIKIMAS ATGYJA

Elizabeth, N. J. — Balandžio 12-tą Elizabeth-Carteret viešbuty nukauti du alaus sindikato lyderiai: Joseph Greenberg, 33 m., ir Max Hassel, 33 m., abu iš Reading, Pa. Manoma, kad juodu nužudė gengsteriai.

Detroit, Mich. — Balandžio 16-tą prie E. Lafayette Ave. dviejų aukštų mūro namuose įvyko smarkus sprogimas. Keliolika asmenų sužeista.

Havana, Cuba. — Balandžio 15-tą įvairiose vietose bombu sprogimai užmušė 7 asmenis. Vvriausvbė deda pastangų politišką terorą sustabdyti.

Iš Visur

PAMIŠĖLIO DARBAS

South River, N. J. — Balandžio 14-tą Joseph Kencek, 50 metų, nesenai paleistas iš steito bepročių ligoninės, mirtinai nušovė savo žmoną, Nellie, dukterį Anna 20 m., sūnų Frank 18 m. Dukterį Rose 16 m. sunkiai pašovė, kuomet ši pribėgus prie lango šaukė pagalbos.

Pamišėlis čia pat nurijo nuodų ir netrukus mirė.

Likusieji trys vaikai — Helen 13 m., John 10 m., Mary 7 m., tuo laiku miegojo antram aukšte ir jie išliko nepaliesti. Užmušti ir sužeisti miegojo pirmam aukšte.

PAGIMDĖ KETURIUS KŪDIKIUS

Pandėlio vargoninko žmona pagimdė keturis kūdikius. Visos keturios mergaitės gyvos ir sveikos. Gyventojai būriais lanko gimdyvę, nes toks atsitikimas Lietuvoj labai retas.

KOKIŲ TĖVŲ ESAMA?

White Plains, N. Y. — Helen Vasko, 2 metų amžiaus mergaitė, randasi tarp mirties ir gyvybės. Jos dešinėj aky atsirado "malignant tumor," kurio nepašalinus mergaitės mirtis neišvengiama. Jos tėvai yra labai priešingi operacijai. Dalykas pasiekė teismą, kurs įsakė tėvams išduot mergaitę operacijai. Tėvai su mergaite apleido namus ir slapstosi.

Kaunas. Gaisras visiškai sunaikino S. Vislickio muilo fabriką. Savininkų pareiškimu gaisras padaręs apie 300,000 lt. nuostolio. Fabrikas buvo apdraustas valstybės draudimo įstaigoj 150,000 litų. Dėl šio gaisro Kaune paplito įvairių žinių. Priežastį aiškina tam tikra komisija ir kriminalinė policija.

Keli turtingi Kauno žydai arti miesto (ties Birutės kaimu) nupirko 1 ha žemės sklypą ir rengiasi šiemet pastatyti kliju fabriką. Pereitą rudenį didelis kliju fabrikas yra pastatytas Kaišiadoryse lietuvių kapitalais.

NACIONALSOCIALISTAI TERORIZUOJA LIETUVOS PILIEČIUS

Šių metų kovo 6 d. Tilžėj uniformuoti nacionalsocialistai Chemnitze gatvėje, užpuolė Lietuvos pilietį Karpelį Giršavičių, ir skaudžiai jį sumušė, o šio mėnesio 15 d. 8 hitlerininkai, įsiveržę į jo butą, tiek jį sumušė, kad jis buvo nugabentas į ligoninę be žado. Kovo 12 d. hitlerininkai taip pat užpuolė Tilžėj Lietuvos pilietį Aleksandrą Leviną ir smarkiai jį apkūlė. Charakteringa, kad čia pat buvęs policininkas laikėsi pasyviai.

Lietuvos pasiuntinybė Berlyne padarė dėl šių įvykių atitinkamą demaršą Vokietijos užsienių reikalų ministerijoj.

GUB. PINCHOT REIKALAUJA SUSTIPRINT KONTROLĘ

Harrisburg, Pa. — Balandžio 17-tą gubernatorius Pinchot atsikreipė į steito legislatūrą reikalaudamas pravest jo pasiūlytą bilių sustiprinimui steito kontrolės Viešo Patarnavimo Kompanijų (Public Service Companies) priežiūrai.

Gubernatorius nurodė, kad stoka kontrolės gali privest prie naujų finansinių katastrofų, panašių Insullo finansinės imperijos katastrofai.

Gubernatorius pasiryžęs savo planus pravesti.

SĄMOKSLAS PRIEŠ A. J. V. AMBASADORIŲ

Mexico City, Mexico. — Balandžio 15-tą policija susekė sąmokslą išardyt geležinkelio bėgius ir nutrenkt traukinį, kuriuo važiavo naujai paskirtas Meksikai ambasadorius Josephus Daniels.

Pirmiausia bėgių sugadinimai pastebėti prie Morales miestelio. Tą pastebėjus, geležinkelių policija ištyrinėjo bėgius iki pat sostinės stoties.

Meksikos radikalai Daniels paskyrimu nepatenkinti ir jie prieš jį varo nepalankią agitaciją.

LIETUVOS ŽINIOS

TEATRO NAUJIENOS

Paskutinė šį sezoną operos premjera Valstybės Teatre bus "Don Žuanas." Operą režisuoja p. Pavlovskis, dekoracijas paruošė dail. M. Dobužinskis. Be to, iki atostogų muzikaliai bus parengta Massenet'o opera "*Manon.*" Opera "Don Žuanas" bus pastatyta Valstybės Teatre gegužės mėn.

Valstybės Teatro direkcija gavo laišką iš pagarsėjusio po visą pasaulį italų baritono *Titto Ruffo*, kuris siūlosi dainuoti mūsų operoj "Tosca," "Sevilijos Kirpėjas." Be to, siūlosi dainuoti keliose mūsų operose *kitas* žymus italų dainininkas *Franci*, garsiosios Milano "Skalos" baritonas.

Ar tie dainininkai atvyks gastrolėms į Kauną, dar neišspręsta.

PALINDO PO TRAUKINIU

Netoli Pagėgalių (Telšių aps.) buvo suvažinėtas vienas vyras, Išaiškinus dalyką, pasirodė, kad tai būta ūkininko P., kuris pereitą savaitę Kaune buvo išsiėmęs iš banko 4,000 litų paskolos ir, nuėjęs su "gerais pažįstamais" išsigerti, tų buvo prigautas ir apvogtas. Netekęs tų 4,000 litų, *iš* nusiminimo šoko po traukiniu ir buvo mirtinai suvažinėtas.

PRIE ZAPYŠKIO SPROGO GRANATA

Zapyškio v. Rupėnų km. gyventojas rado granatą, kurią būk Nemuno ledas atnešęs. Parsinešęs granatą ėmė krapštinėti, norėjęs išardyti, pasikvietęs pil. Makūną. Kurį laiką darbavos abu. Pagaliau Makūnas ėmė kažkaip jausti pavojų: sako, gali sprogti — aš einu sau. Ir pradėjo šalintis. Kelis žingsnius Makūnui pažengus — granata sprogo ir pirmąjį pilietį pertraukė pusiau, vietoje užmušdama. Makūnui žiauriai sudraskė kairiąją koją ir visą kūną privarė skeveldrų.

Spauda praneša, kad prel Dambrauskas-Jakštas be vienc mokslo veikalo pradėjo rašyt didėlį visuomeninio pobūdžio romaną iš prieškarinių laikų. Romanc bus vaizduojami ir kunigai visuomenininkai.

Kaliošų fabrikas beveik jau baigtas. Veikti pradės gegužės mėn. Į darbą bus priimta apie 100 darbininkų.

Ministerių kabinetas jau svarsto liaudies universitetų įstatymą.

Vidaus Reikalų Ministerija kovai su nedarbu paskyrė 150,000 litų. Iš tos sumos teko: Kaunui 60,000 litų, Šiauliams 15,000 litų, Panevėžiui 12,000 lt.

Katalikų moterų kongresui ruošiamasi visu smarkumu. Choristčių ir sportininkių jau dabar įsiregistravo šimtai. Iki kongreso jų įsiregistruos, be abejo, keli tūkstančiai.

Spaudos žiniomis valdžios svarstomas klausimas svetimšaliams atimti darbo leidimus. Jei būsią leidimų palikta, tai tik penktai svetimšalių daliai.

Šį pavasarį ims savanorius. Jaunuoliai tinką karo tarnybai ir norį stoti savanoriais į kariuomenę į vyriausiąjį štabą turės atvykti gegužės mėn. 8 ir 9 d.

Steigs mokytojų institutą vietoj dabar esamų mokytojų seminarijų. Tokį projektą kiek anksčiau turėjo Liet. Katalikų Mokytojų Sąjunga. Dabar manoma, kad greitu laiku Lietuvoje mokytojų galės būti per daug.

Balandžio 1, Rokišky įvyko šiurpi katastrofa. Mokesčių inspektoriaus automobilis susidūrė su teismo antstolio limuzinu. Antstolis užmuštas vietoj, mok. inspektorius sunkiai sužeistas. Kartu su jais važiavę sužeisti lengvai. Automobiliai visai sudužo.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

CONN. APSKRITIES PUSMETINIS SUVAŽIAVIMAS

Įvyks balandžio 23, 1933, Šv. Andriejaus par. svetainėj, 396 Church ir kampas Stanley St., New Britain, Conn.

Susirinkimas prasidės 1 val. po pietų. Laiškai nebus siuntinėjama kuopoms su kvietimais, bet yra maldaujama per organą, kad nei viena nepasiliktų neprisiuntus atstovų. Pagaminkit mandatus ir gerus įnešimus. Šis bus pusmetinis ir sykiu ir priešgegužinis apskrities suvažiavimas.

LRKSA. Conn. apskr. rašt.

A. J. Kaunietis.

NAUJA KONFERENCIJA ANGLŲ KLAUSIMU

Balandžio 19-tą Philadelphijos mieste, Bellevue-Stratford viešbuty, prasidėjo kietos anglies operatorių ir angliakasių atstovų naujos derybos algų ir kitais klausimais. Angliakasius atstovauja UMW. unijos ir kietos anglies distriktų lyderiai.

Minkštos anglies (bituminuos) operatoriai deda pastangų pakelt anglies produkciją Kentucky, West Virginia, Virginia ir Tennessee steituose.

ŠELPIMO REIKALAI PENNSYLVANIJOJ

Balandžio 12-tą Pennsylvania steito gubernatorius Pinchot pasirašė Talbot'o šelpimo bilių, kurs suvargusių šelpimui numato $5,000,000. $5,000,000 žada paskolint Federalė Rekonstrukcinė Finansinė korporacija. Tų pinigų užteksią keliems mėnesiams. Gubernatorius ir legislatūra susirūpinę, iš kur reiks gaut pajamų šelpimo darbui varyti šioms sumoms išsibaigus. Gi šelptinų skaičiai labai dideli ir jų padėtis begalo sunki.

Nedarbas ir ekonominė depresija skaudžiai palietė ir mūsų kaimyniską šalį — Kanadą. Vien Montreal mieste šelpiama apie 300,000 žmonių.

SMARKIOS RIAUŠĖS

Uniontown, Pa. — Balandžio 15-tą Republican Iron ir Steel Corporation anglies kasyklose buvo didelės riaušės, sunkiai ir lengvai sužeisti.

Normaliais laikais minėtose kasyklose dirba apie 400 darbininku.

Riaušės kilo streikieriams susirėmus su dirbančiais ir policija.

Kaunas. Kovo 24 d. sustreikavo per 400 darbininkų. Jie dirbo prie viešųjų darbų ir buvo nepatenkinti atlyginimu. Organizuotai ėjo į miesto valdybą, tačiau policija jų ten neprileido.

Pastaruoju metu Vilniuje registruotų bedarbių skaičius jau prašoko 7000. Nežiūrint to, kad jau pavasaris, bedarbių skaičius nemažėja.

Sausieji da vis svajoja apie prohibicijos atstatymą. 3.2 procentu alaus įvedimą jie laiko konstitucijos laužymu, kas, anot jų, turi būt uždrausta. Alaus industrija esą šalies gerovės nepadidins.

Biznieriai, Skelbkitės "Garse"

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA

Am. [illegible] metams $2.00, pusei metų $1.00, užsienuose metams $3.00
[illegible] kaino [illegible] pareikalavimo

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Pub. [illegible]

YEARLY SUBSCRIPTION RATES

United States of America $2.00 [illegible] Countries $3.00 Single copy [illegible]
Advertising [illegible] on application

"GARSAS"

73 E. SOUTH STREET, (P. O. BOX 421) WILKES-BARRE, PA
PHONE: Wilkes-Barre 3-4[illegible]

ŠVIESI FRATERNALIZMO PRAEITIS IR ATEITIS

[illegible] fraternalizmo [illegible] organizacijos [illegible] nizac[illegible] [illegible] vat[illegible] bus [illegible]

Eme [illegible] fraternalizmo dvasia [illegible] fraternalės organizacijos [illegible]. Šiandien [illegible] eilėse matome vyrus, moteris ir vaikus; [illegible] biznierius, profesionalus ir sunkaus darbo žmones. Paskutinės klasės žmonių fraternalėse eilėse yra daugiausia, nes jiems šios rūšies organizacijos yra reikalingiausios.

Kiekvienas rimtas, susipratęs žmogus rūpinasi savo ir savo mylimiausių likimu. Geram sąžiningam šeimynos galvai ne vis vien, kas bus su jo žmona ir vaikais ištikus ligos ar mirties nelaimei. Jis stengiasi, kad tokiais nelaimingais atvejais, kurie dažnai [illegible] pa visai nelaukiant, jo šeimyna nebūtų isstatyta [illegible] ir skurdo padėtį. Jis stengiasi apsidrausti pats [illegible] gali, apdraudžia ir savo šeimyną.

Nei kuomet fraternalė sistema ir fraternalės organizacijos neturėjo tokio pasitikėjimo ir reikšmės, kaip šiais laikais. Įvairiems bizniams bankrotuojant, šėrams ir [illegible] puolant vertėje arba visiškai žlungant, fraternalė sistema ir biznis išsilaikė kuo stipriausia. **Iki šiol da negirdėta, kad bent viena fraternalė organizacija dėl siaučiančio nedarbo ir ekonominės depresijos būt žlugus arba uždaryta.**

Fraternalistai per savo organizacijas ir jų skyrius, veikiančius po visą šalį, varo didelį darbą. Šelpia ir slaugo ligonius, našlėms ir našlaičiams stengiasi sumažint sielvartus ir vargą, besveikačiams pavargėliams steigia ir užlaiko prieglaudas.

Į fraternalę organizaciją žmonės rašosi ne partiniais išrokavimais, ne kokių vietų ieškodami, bet grynai savišalpos sumetimais, kad susirišus broliškumo ryšiais nešti vieni kitiems pagalbą ištikus ligai ar mirčiai.

Įvairios tautinės grupės, gyvenančios Amerikoj, turi savas nacionales fraternales organizacijas. Mes, Amerikos lietuviai katalikai, turime savo organizaciją — **L. R. K. S. A. Jis daug gero padarė savo nariams ir jų pašalpgaviams praeity, daug gero padarys ateity.** Ką jis žada, ta ir ištesa. Nebent pats narys sulaužo su [illegible] pasirašytą kontraktą ir [illegible] teisių.

Ir tautiniu žvilgsniu [illegible] mums yra [illegible] svarbus.

[illegible] tai laikant [illegible], kiekvienas lietuvis-lietuvė, kuriems tik leidžia amžius ir sveikata, turėtų rašytis į didžiausią Amerikos Lietuvių savišalpos organizaciją. Kam nepatinka ar jei tokių nepatraukia dabartiniai pomirtinių ir pašalpų laipsniai, tie galės pasirinkt naujai įvedamus "20 Year Payment Life Plan," "20 Year Endowment Plan," "Endowment at age 60" laipsnius, kurie už mėnesio kito bus įvesti.

Neužilgo prasidės generalinis naujų narių prirašymo vajus. [illegible] svarbu apžiūrėt savo dirvą ir prisirengt prie [illegible] jų narių prirašinėjimo.

Ne [illegible], nei kiti Lietuvai žemių nesugrąžins ir neiškovos, [illegible] patys lietuviai to savo jėgomis neatsieks. Tiesa, [illegible] padeda palankiai susidėję aplinkybės.

"POLITIŠKOS ANTYS SKRENDA"

Iš Europos plaukia įvairių sensacijų. Neseniai įvairiuos laikraščiuose pasirodė žinių apie didžiųjų valstybių sumokslus išdraskyt Pabaltijos valstybes, tarp jų, žinoma, ir Lietuvą.

Kitos žinios pranašavo ir tebepranašauja neišvengiamą vokiečių-lenkų karą. Pasienių incidentai, ypač prie Lenkų Koridoriaus, bile valandą gali suvest abi šalis į kruviną komplikta.

Paskutiniu laiku rusų spaudoj pasirodė žinia apie sąmokslą išdraskyt Rusiją ir Lenkiją. Esą Lokarno mieste įvykus slapta konferencija, kurioj dalyvavo Hitlerio, Mussolinio ir ukrainiečių atstovai. Hitlerį atstovavo jo partijos užsienio reikalų komiteto vadas Rozenbergas, kuris buk pasiūlęs planą išdalyt Rusiją ir Lenkiją, o sudaryt lietuvių-gudų-ukrainiečių valstybę į kurią jeitu žemės atplėštos nuo Rusijos ir Lenkijos.

Rusų spauda taip pat rašo apie derybas, kurios eina tarp Mussolinio įgaliotinio Geringo, Hitlerio įgaliotinio Von Papeno ir Austrų kanclerio Dolfus. Oficialiai esą apie šias derybas ir jų eigą nieko nepranešama ir vargu kuomet nors bus pranešta, bet esą labai galimas daiktas, kad ir čia liečiamas Rusijos ir Lenkijos išdraskymas.

Gerai sako patarlė, kad baimė ir rūpestis turi dideles akis.

Apžvalga

SHARKIO LAUKIA LIETUVOJ IR LATVIJOJ

L[illegible] laikraščiai raso [illegible]

[illegible] ių metų rudenį tik [illegible] Lietuva [illegible]

Am[illegible] lietuviai nei k[illegible] [illegible] tokia [illegible] jokių [illegible]

PERŠA LIETUVĄ SU LENKIJA

"M[illegible] rašo [illegible]

Taip nusišneket gali tik nenu[illegible] laikraštis. Žiūrint į [illegible] čekai buvo pavergti, [illegible] ar jie norėtų vėl sugrįžt į [illegible] "laimę"?

KIPRAS PETRAUSKAS RENGIASI AMERIKON

Lietuvos spauda raso apie garsaus dainininko Kipro Petrausko pasiryžimą atvažiuot į Am. V. ir čia dainuoti lietuviams ir kitataučiams.

Kai kurie laikraščiai paduoda, kad K. P. gavęs pakvietimą važiuot Varšuvon ir padainuot lenkų sostinės teatre. K. P. pakvietimą būk priėmęs. Lenkai [illegible] vizitą, žinoma, išnaudotų [illegible] politikai.

Tikėkim, kad ta žinia pasiliks [illegible] gandu.

[illegible] VOLDEMARAS NORI AMERIKON

M[illegible] aitome: [illegible]

SENA GIESMELĖ

Liet. Darbin. Susivienymo organas "Tiesa" raso:

[illegible]

Esama žmonių kurie visuomet [illegible] ada klieda apie "darbininku reikalus," apie "tarnavima buržuazijos interesams."

Tos giesmelės ne naujos. Sim[illegible] kartu girdėtos.

Beje, apie darbininku klases interesus gražiai čiulbėjo ir te[illegible] čiulba daugelis tų, kuriems tie interesai visai nesvarbūs. Kur šiandie tie smarkūs agitatoriai ir darbininkų "užtarėjai," kurie keliolika ar tik keli metai atgal iš estradų "sušilę" kalbėdavo darbo žmonių reikalais? Jie tol kalba ir agituoja, iki neprisipildo savo delmonų iš darbininkų paslėtom rankom uždirbtų pinigėlių. Po to dalis jų ramiai nuseda buržuazinėj Amerikoj, kiti išsidangina į jų iškeikta Lietuvą. Mes tokių užtarėjų registracijos tuo tarpu neskelbiame, manydami, kad patys darbininkai, perbėgę praeiti, juos prisimins. Kokią gi gerovę jie darbo klasei atnešė?

"Tiesa" šia [illegible] pažemaza parašyt [illegible] merkus traukia [illegible] Į darbo žmonių [illegible] rimtai ir [illegible] kad ta [illegible] nepakelsim tik [illegible] išsavimais.

TURKĖ BURIA LIETUVAI ATEITĮ

"Musu Rytojus" [illegible]

[illegible] Karaliaučiau [illegible] Lietuvninku [illegible] Klaipėda [illegible]

[illegible] paliete Vilniaus klausimą. Pra[illegible] Klaipėdo [illegible] kad Vokietijos ir Lenkijos susidariusios politikos dėka, Vilnius teksiąs Lietuvai.

[illegible] Lerfre[illegible] Klaipėdoje jį žada netrukus surasti žibalo versmes, o Did. Lietuvoje, girdi, [illegible] geležies rudo sluoksniai. Ji [illegible] jau daug mineralinių turtų atradusi Siaurės Amerikoje ir Vo[illegible] Klaipėdos krašte išsivystysianti didelė pramonė ir judėjimas uoste staigiai padidės.

"Tarptautiška Lietuvos politika netrukus pakrypsianti Anglijos pusen, [illegible] aplinkybė Lietuvai [illegible] atgauti Vilnių ir jį išlaikyti. Ang[illegible] [illegible] Lietuvos [illegible] ekonominę gerovę, [illegible] Anglija ir Lietuvą [illegible] glaudžius [illegible]

"Vokiečių nacionalistinis judėjimas Klaipėdos krašte tuojau visai sustosiąs, nes nebus [illegible] kurie krauju ir [illegible] Netrukus pak[illegible] Klaipėdos krašto vyriausybėje netrukus bus žymių pasikeitimų [illegible] Klaipėdos kraštas amžinai lieka neskiriama Lietuvos dalimi [illegible] Dancigas ir vadinamas lenkų koridorius grisias [illegible] kaus susit[illegible] kelių prie Vokietijos.

[illegible]

KUN. A. STRAZDELIO 100 M. SUKAKTIS

Balandž. 11 d. suėjo 100 metų nuo did[illegible] jo lietuvių liaudies dainiaus [illegible] Ant. Strazdelio mirties. [illegible] dėti, kad 100 metų mirties sukakties proga norima jam pastatyti kuklus paminklas. V[illegible] rtėtu taip pat atkreipt [illegible] jo kūrinius ir šia proga [illegible] jo pilna rištu rinkinį. Strazdelio sukaktį paminėti taisos [illegible] kaikurios literatu organizac[illegible]

KIEK LIETUVOJ YRA ŽMONIŲ

Pagal [illegible] aktus davinius, sie[illegible] d. visoje Lietuvoje (be Klaipėdos kraštu) buvo 2.421.848 gyventojai, iš jų 1.162.458 vyrai [illegible] 1.259.390 moterų. 1932 m. sausio 1 d. gyventojų buvo 2.3[illegible]3. Vadinasi, per metus priauga apie 29 tukst. žmonių [illegible] gi po dviejų su puse metu, [illegible] 1936 m. bus lygiai 2 su puse mil. žmonių Lietuvoj. Moterų pas mus yra 97 tukst. daugiau.

RADO 10,000 METŲ MAMONTO ILTĮ

A. Pa[illegible]nėj prie Roku km. už IV [illegible] pil. Jr. Navickas mėlynojo molio klode, dviejų metrų žemės gilumoj atrado didelę, mamonto iltį, kurią atidavė V. D. Universiteto muziejui. Manoma [illegible] mamonto iltis yra antrosios [illegible] lų gadynės paliki[illegible] mas, vadinasi mamonto nesaoi [illegible] maždaug, prieš 10,000 metų. [illegible] girdėt, kad [illegible] apylinkėj manomi darvti kasinėjimai [illegible] mamonto [illegible] Mamontas [illegible] gyvulys kadaise [illegible] mes pa[illegible] [illegible]

LENKAI IŠTREMS PLECKAITĮ

[illegible] spauda pasirodė ži[illegible] [illegible] norima iš Le[illegible] [illegible] Vo[illegible] pleckaitininkai.

BANKŲ SITUACIJA

[illegible] bankų [illegible] 12-tos d. [illegible] veikė 6,736 [illegible] Federalio Rezervo [illegible] landžio 11 [illegible] 5,013 banka[illegible] [illegible] restriktų, 680 bankų [illegible] kurie restrikcijų [illegible] 543 bankai neturi [illegible].

[illegible] 11,936 [illegible] bankų, 7,651 veikė be restrikcijų, 3,012 buvo pritaikintos restrikcijos, [illegible] turi [illegible] arba uždaryti dėl [illegible] ar likvidacijos.

KOKS TIKĖJIMAS, TOKI IR DARBAI

Balandžio 12-ta Kentucky steite teismas pasmerkė 3 asmenis kalėjiman. Jie atrasti kaltais už tai, kad su metų vasario 8-tą netoli Tomahawk, Kentucky, neva kulto (tikybos) tikslais nužudė Mrs. Lucinda Mills, 67 metų amžiaus. Svarbiausiu kaltininku surastas jos sūnus John H. Mills, 33 m. Jis gavo viso amžiaus kalėjimą. Ballard Mills, 19 m., nužudytosios anūkas, ir Blavine McGinnis, žentas, gavo po 21 metą kalėjimo. Kiti 6 išteisinti.

ARGI TAI VALSTYBIŠKA?

"Liet. Aido" pranešimu, "Centralinis valstybinis knygynas Šiauliuose šių metų pradžioje turėjo sutvarkytus visuomenei naudotis 22,949 knygų tomus. Lietuviškos knygos sudarė 27 nuoš., rusiškos 36,2 nuoš., prancūziškos 17 nuoš. ir t. t."

Gana nuomu, kad valstybiniam knygyne svetimų kalbų (ypač rusiškos) knygos sudaro didesnius nuošimčius, negu lietuviškos.

LAIŽYBŲ SISTEMA KEROJA

Iki šiol Jung. A. V. buvo 7 steitai, kur gyvavo legalizuota laižybų (betting) sistema, būtent, Florida, Kentucky, Louisiana, Maryland, Nevada, Illinois ir Montana. Pastaruoju laiku laižybų sistema priima da penki steitai: Ohio, New Mexico, Oregon, Washington ir New Hampshire. Iš legalizuotų laižybų steitai gauna stokų tokių pajamų.

BOLŠEVIKAI TEISIA ANGLUS INŽINIERIUS

Balandžio 12-tą Maskvoj prasidėjo "sabotažninkų" ir "šnipų" byla į kurią įvelti šeši anglai inžinieriai.

Vienas iš jų — W. H. MacDonald, visaip kankinamas, prisipažino kaltu sabotažo organizavime, bet teisme atšaukė ir paaiškino, kaip viskas atsitiko. Kiti penki — Allan Monkhouse, Charles Nordwell, L. C. Thornton, A. W. Gregory ir John Cushny kaltais neprisipažysta.

Šale jų teisiami 11 rusų, kurie dirbo Metropolitan-Vickers Electrical Co.

DAR DĖL PABALTIJO SĄJUNGOS

Pabaltijo valstybių gyvenime [illegible] pat pirmos ir įsikurimo dienos [illegible] bendras [illegible] klausimas [illegible] aktualus [illegible] Pabaltijo valstybių sąjunga [illegible] teja arčiausiai prie [illegible] buvo pri[illegible] gyve[illegible] Visos [illegible] mažo[illegible] valstybės — Lietuva, Latvija [illegible] kad naturaliai [illegible] sujungti lygaus [illegible] ir tarim[illegible] tiks[illegible] Pabaltijo valstybės [illegible] Lenkams, kad Lietuva būdama sąjungoje nesustiprėtų kovoj dėl Vilniaus. Be to lenkai paveikė latvius ir estus. Daroma buvo tai gasdinant Rusija ir Vokietija. Nesant sąjungos lenkams lengviau siekti Lietuvos užgrobimo ir kai kurių latvių žemių (6 Ilukštos valsčių ir net Latgalijos) įgijimo. Matėme, kad lenku pastangos tuo atžvilgiu pasitvirtino. Vokiečiams taip pat svarbu turėti kodaugiau įtakos Pabaltijy. Kovoj dėl Klaipėdos, kovoj dėl [illegible] teisių Latvijoj (Domo bažnyčios klausimas) ir Estijoj jie [illegible] lyskiai pareiškė. Nepaslaptis, kad ir Sov. Rusija sudarant sutartis, parodė savo neigiamą nusistatymą prieš Pabaltijo sąjungos sudarymą. Iš didžiųjų valstybių daugiausia veikė Lenkija. Įžanga padaryta garsiąja Varšuvos sutartimi. Diplomatiniai paveikta latviai ir estai [illegible] separatiška visu tri[illegible] užsienio politika. Latviai ir estai lyg ir susigiminiuo[illegible] lenkais. Dėl Vilniaus bylos lietuviai lieka atskirti nuo [illegible] Betgi latviai ir [illegible] Lenkija taip pat jokių [illegible] nesudaro [illegible] mažiau, kitų [illegible] atsakyti [illegible] tašingama ir draugiškumo pareiškimą. Tam draugiškumui patvirtinti lenkams reikėjo milžinišku sumų ir nemažų diplomatinių pastangų. Tai [illegible] latvio politiko pasakymo, esas savotiškas pinigu importo budas. Šiai importo pa[illegible] pasireiškus (prisimenant bylą dėl latvių lenkinimo Ilukštos apskr. ir Latgalijoj) lenkų pastangos kartas nuo karto buvo pažabojamos. Aisku, tokia koketavimo politika negirtina, bet latvių bei estų akimis žiurint pateisinama. Lenkų diplomatijos veikimą latviuose ir estuose laidavo dar ir toji aplinkybė, kad permažai aktyvi buvo lietuvių diplomatija. Latviai ir estai, įtarti kaip besidraugaują su lenkais, buvo palikti visiškai pastarųjų įtakai. Užuot ieškojus kelių, kaip lengviau galima butų paveikti estus bei latvius ir užkirsti kelią lenkams, nereta sustota ties smulkmenomis ir nuolatiniu apkaltinimu. Kad ir draugingiausi Lietuvai latvių bei estų spaudos atstovai nekartą pareikšdavo, kad lenkų milžiniškas pastangas paveikti spaudą ir visuomenę lietuviai beveik nieko neatsako. Rygoj ir Taline Lietuvos diplomatijos veikimas pasireiškė kostipriausiai. Per pastaruosius keterius metus Rygoj ir Taline [illegible] menkiausios Lietuvos diplomatinės jėgos.

Kad draugų turime ir reikia ieškoti jų Latvijoj ir Estijoj parodo ir šių dienu politiniai įvykiai. Vėl iškelta Pabaltijo sąjungos idėja ir kaip tik tų pačių mūsu daug kartų įtartų kaimynų. Didžiausias latvių dienraštis su tiražu 160.000 per dieną, turįs labai svarios įtakos visuomenei, "Jaunakas Zinas" be kitko pareiškė: "Pastaromis dienomis Latvijos, Estijos ir Skandinavijos spaudoj pareikšta nuoširdi simpatija Lietuvai ir noras suaktyvinti Pabaltijo valstybių užsienio politiką. Latvijoj ši mintis iš spaudos perėjo į plačius visuomenės sluogsnius: visa eilė organizacijų priėmė rezoliucijų, kad tuojau reikalinga sudaryti Pabaltijo valstybių sąjungą."

Šį visuomenės sujudimą iššaukė paskutinieji politiniai įvykiai Vokietijoj. Jų įtakoj jau sudarytas Rumunijos, Čekoslovakijos, Pietuslavijos valstybių paktas.

Vokietijai svarbu ardyti Pabaltijo sąjungą, ir štai dėl ko: "vakaruos ir rytuos Vokietijos sienas suriša draugingos Prancūzija ir Lenkija. Austriją daboja Mažoji Antantė. Santykiai su Rusija nepergeriausi. Jei prie šiokios gana sunkios Vokietijos situacijos prisidėtų Pabaltijo valstybių sąjunga, tai Vokietiją ir Austriją laikytų apsupę politiniuose blokuose sistematizuotos valstybių grupės. Tokiose sąlygose Hitleriui nepavyktų realizuot savo programos — atgauti Klaipėdą.

Toliau laikraštis apeliuoja į pačią lietuvių tautą ir sako, kad mums, latviams ir estams, nereikia nuleisti rankų dėl vieno asmens elgesio, kuris neįstengs ilgai skaldyti dvi broliškas tautas. Ir mes dabar darom žingsnį pirmieji, nors nei Latvijai, nei Estijai nėra tokių sunkių ginčo objektu, kaip Lietuvai. Čia reikia aiškumo.

Iš viso, kas ten pasakyta, matos aiškus nuoširdus mūsų kaimynų noras sudaryti trijų valstybių sąjungą.

Ko gi dabar galima laukti? O gi to, kad didžiosios valstybės vėl pasistengs šias pastangas sutrukdyti. Nūnai atvykęs į Rygą naujasis Lenkijos pasiuntinys Bečkovič smarkiai išplėtė savo akciją. Trumpu laiku padaryti platūs žygiai užimponuoti spaudai, visuomenei ir karo vadovybei, daug kas apdovanoti medaliais, aissargiai (šauliai) pakviesti į Lenkiją. Šiomis dienomis pasirodė žinia, kad lenkai darysią nuolaidų lietuviams, pasikeisią emigrantais. Bečkovič būk pasiėmęs Vilniaus bylą liečiančius dokumentus. Lietuvos užsienio politikoj tuo tarpu viskas ramu. Rygoj Lietuvos atstovas dar net nepaskirtas. Daugiau aiškumo užsienio politikoj!

"R."

VATIKANO-VOKIETIJOS KONKORDATAS

Balandžio 12-tą Vatikanas formaliai priėmė Vokietijos vice kancleri Franz von Papen ir ministerį be portfelio kapitoną Hermann Goering. Ta proga įvyko pasitarimai kas link Vatikano ir Vokietijos konkordato, kuris apimtų tik Vokietijos katalikų reikalus.

Žingsnis po žingsnio einami prie priverstinos prohibicijos atšaukimo, kai kurie steitai jau paliuosuoja iš kalėjimu asmenis nusikaltusius už prohibicijos įstatymo laužymą. Michigan steite jau paliuosavo 200, Californijoj — 265, Louisianoj — 100. Kiti steitai irgi rengiasi "liuosuoti."

Wisconsin steito piliečiai už atšaukimą priverstinos prohibicijos padavė 601,828 balsus, už palaikymą — 159,897 b.

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

Neužsimiršk, skaitytojau, kol kas žiūrinėjam į Mirusią Jūrą Švetojo Rašto akimis. Nesenai matėm, kaip Sodomą ir Gomorą užpuola plėšikai. O Sodoma ir Gomora buvo lyginai ten, kur dabar Mirusioji Jūra liūliuoja. Beplėšdami kitus šių miestų gyventojus, neaplenkia nei Loto, Abraomo pusbrolio. Aplupa, apiplėšia ir jį. Ir paskui bėga atgal Aigipto pusėn. Išgirdęs apie tai Abraomas, pasiveja juos. Ne tik viską iš jų atima, bet da ir kailį jiems gerai iškaso. Už ką Sodomos ir Gomoros piliečiai sumano jį savo valdovu apšaukti. Abraomas tą garbę paliekti savo pusbroliui Lotui, o pats gryžta dabartinėn Judėjon ir apsibūna netoli šiandieninės Jeruzalės, Mambrės klonelyje. Gyvena laimingai.

Vieną kart besilsint pavėsyje, žiūri ateina svečias... Prisilaikant savo būdo, sutinka jį, pavėsin pavadina, avį iškepa, pavalgydina, iki sekančiam rytui išlaiko, ir paskui ketina gražiai išleisti.

Vaišių eigoje pasirodo, jog tai Dievo Angelo esama. Ir šisai tai Angelas apreiškia Abraomui, kad jo žmona Sara pagimdys sūnų.

Sara apie tai nugirdus, juoku nerimsta. Pradeda net garsiai kvatoti. Mano sau, ir į kągi čia toji šneka panėši? Kas matė devynių-dešimčių metų moterį pagimdant sūnų!? Abraomas nors ir nesijuokia, tai vienok ir jis abejoja. Neaišku ir jam, kaipgi šimto metų senis galėtų būti da tėvu? Kad ir tyliai, bet abejoja ir jis. Gi Angelas ir da kartą aiškina, kaip bus, ir net būsimo sūnaus vardą pasako, — Isaakas.

Ant ryt, Angelą Abraomas kelionėn praleisdinėja. Angelas pasisako einąs Sodomą ir Gomorą mirties bausme nudėti. Abraomas labai nuliūsta. Gailu jam visų, bet už Loto ir jo šeimos likimą jam ašaros iš akių, kai kūdikiui byra. Pradeda galvoti, ar nebūt čia kokio būdo Loto gyvybę apdrausti. Ir pradeda rimtai ir tikrai žydiškai su Angelu derėtiesi.

Negalimas daiktas, sako, kad ten gerų žmonių jau nei ženklo neliko. Da tur būt ir gerų. Na o jei da ir gerų esti, tai kaip bus su jais? Daleiskim, sako, ten gerų atsiranda nors penkiasdešimt, — kaip tada? Tegul tik būna nors penkiasdešimt, atsako Angelas, o nebus baustas nei vienas.

Kad kartais neapsigavus, Abraomas da ir toliau deras. Na, o jei, sako, tik keturiasdešimt ir penki atsirastų geri, — tai ką tuo syk? Užtektų ir tiek, Angelas atsako.

Abraomas pagalvojęs, ir vėl iš naujo deras. Deras ir deras, kol galutinai tik iki dešimčiai gerų prieina, ir klausia, — o kas būt tada? Užtektų ir tų, Angelas atsako. Ir galutinai juodu skirias. Abraomas gryžta namo, o Angelas eina Sodomos ir Gomoros pusėn.

Abraomas nerimsta. Labai jam gailu Sodomos ir Gomoros, kurias kitados nuo plėšikų apgynė, bet už vis labiaus jam gailu Loto, kuris irgi ten pat gyvena. Daleisdamas Lotą esant gerų žmonių tarpe, maldauja Dievo, kad kaip nors jo pasigailėtų ir jį gyvu paliktų.

Gi Angelai prieina visu pirmu Sodomą, lyginai ten ir Loto gyventa. Ir kadangi jis gyveno miesto pakraštyje, Angelai pirmiausiai pas jį ir užeina.

Lotas išbėga ir juos mandagiai sutinka. Vadina vidun. Angelai ne ką norėtų. Vadina ir da nuoširdžiau, kol galutinai Angelai sutinka pas Lotą pergulėti.

Kaip nesenai Abraomas, taip dabar Lotas Angelus iš visos širdies vaišina. Nuplauja jiems kojas, skanią vakarienę iškelia, minkštai pasilsėti atguldžia.

Sužino apie tai ir kiti Sodomos piliečiai. Atūžia ir jie! Tik ne Angelus vaišinti, o tik jiems gėdą padaryti. Apstoja namą, rėkia, šaukia, spiegia ir varu reikalauja vidun laužtiesi ir Angelus smaugti.

Nusigandęs Lotas, savo svečių nei jų pasiuntinystės nežinąs, tai vienok gina juos iš visų pajėgų. Kad kaip nors įtužusią gaują nuraminti, ve ką jiems kuoda: — "Vyručiai, sako, tik palikit mano svečius ramybėje, atiduosiu jums dvi nekaltas mano mergaites; imkit jas ir darykit, ką norit; jei tik paliksit mano svečius nekliudytus."

Gauja da labiau įtūžta. Urmu šauna į duris! Pirm, neg duris Lotas uždaro, Lotą jie nutvėrę skuba nudėti... Tik dabar Mirusios Jūros istorija tikrai prasideda...

Angelai Lotą iš jų išplėšia. O jiems visiems regėjimą atima. Taip, kad dabar vietoje kankinti nekaltą Lotą ir jo Svečius, jie patys save stumdo ir kankina.

Gi tuo tarpu Lotui ir jo šeimai Angelai įsako, kuo greičiausiai bėgti ir sukelti kitus Loto šeimos narius ir gerus žmones ir palikus viską dumti lauk iš miesto. Taip ir padaryta. Ryto anksti mieste jau nei vieno gero žmogaus nebūta. Ne tik Lotas, bet ir kiti, o ypač jo dvi dukterys, jau buvo atokiai nuo Sodomos.

Angelai paliepė Lotui ir jo šeimai ne vien iš Sodomos lauk bėgti, bet nei atgal neatsigryžti. Kiti visi šį įsakymą išlaikė, be Loto žmonos. Jinai žingeidumo perimta, kas su Sodoma dedasi, atgal atsigryžta. Už tai pavirsta į druskos kupetą.

Lotas šiuo reginiu da labiau įtaugintas, nei neišmano, kur dėtis. Iki šiol buvo vienas iš turtingiausių piemenų visame apskrityje. Savo piemenis skaitė šimtais. Gi avis, ožkas ir kitus tos gadynės gyvulius, — tūkstančiais. Gi dabar netenka nieko. Net ir žmona jį apleidžia. Ir tik su dviem savo dukterim toli uolų griuvėsiuose apsigyvena.

Lotui ir kitiems geriems žmonėms Sodomos ir Gomoros vietas apleidus, Visagalis iš dangaus pradeda lyti verdančią sierą. Ir lyja tol, kol tas visas kartą gražus ir derlingas žemės plotas pavirsta į dabartinę Mirusią Jūrą.

Iš ten, kur Abraomas gyveno, tai visa aiškiai buvo galima matyti. Abraomas Angelus išlydėjęs, nei valgė, nei gulė, o vis tik ton pusėn žiūrėjo ir nekantriai laukė, kas bus. Ir štai ve vieną rytą žiūri ir mato, kad iš to viso apskričio, kur buvo Sodoma, Gomora ir kiti mažesni miesteliai, ir kur jo pusbrolis Lotas išdidžiai gyveno, kyla juodų debesų dūmai ir net visą tą šalį tamsumo skraiste prigniaužia. Tik dabar Abraomas da aiškiau supranta, kas pas jį nesenai viešėjo, ir kad tai, apie ką jam buvo apsakę, jau galutinai įvykdė.

Kitaip sakant, Teisingas Dievas baudžia prasikaltusius žmones. Matyt, jų kaltės buvo didžios, jei tokios nepaprastos priemonės reikė juos už tat nubausti.

Jei gryšim truputį atgalios, ir prisiminsim jų darbus prie Loto gyvenimo durų, kuomet jis Angelus vaišino, lengviau suprasim, kaip ištvirkusių jų būtai Lotas, jų atsikratyti norėdamas, it kokiems lauko gyvulisms, net dvi nekaltas savo dukteris aukoja. Nepasisotina nei tuo. Nieko biauresnio įsivaizduoti nei negalima. Už tokį žiaurumą reikė ypatingos bausmės ne tik tiems, ką jos verti buvo, bet ir tiems, ką jų pėdomis sekti norėtų.

Ištikrųjų, nei tvanas, nei kalbų šiupinys, nei joki kita bausmė Šventame Rašte paduota, ant sekančių gentkarčių nepadarė ir nedaro įspūdžio tiek, kiek Mirusios Jūros bausmė. Visų amžių klausytojus ir skaitytojus tik ta viena mintis iki pat žmogiškumo pamatų kiekvieną šiurpu sumerkia!

Pažiūri, ar tai į ryto pazarą, ar tai į paskutinį saulės spindulį, — į lankos žolyną, ar į aukštą Californijos alpą, — į Comos ežerą, ar į Atlantiko vandenyną, — į pavasario vieversį, ar į kultūros žmogų, ir matai, kaip geras ir gailestingas Dievas; pažiūrėk į Mirusios Jūros liūgyną, suprasi, kaip teisus Dievas. Taip, vietoje Mirusios Jūros kur-kas geriau pritiktų tą vietelę užvardinti, "Kaip teisus Dievas."

LIETUVIŲ KATALIKŲ VIENYBĖ

L. R. K. FEDERACIJOS REIKALAI
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

VAJUS TEBEINA

Katalikiškojo veikimo ir spaudos vajus tebeina. Nors daug lietuvių kolonijų jau savo paskiąą tuo žvilgsniu atliko, surengiant paskaitas ir prakalbas apie Katalikiškąją Akciją ir spaudą, prirašant draugijas prie Federacijos ir vaikščiojant po namus spaudos reikalais, bet dar kai kurios kolonijos prie to darbo tebesirengia. Federacijos centrui nesvarbu, kada tas darbas bus dirbamas, bile tik bus padarytas ir taip padarytas, kad iš jo atlikimo veikėjų sąžinė būtų rami. Šiam vajui buvo paskirti kovo ir balandžio mėnesiai. Bet jei kam tas laikas nebuvo patogus, tą darbą galima dirbti ir gegužės mėnesyje.

Federacijos centro valdyba džiaugiasi ir tuo, kas ligšiol jau yra padaryta. Tos kolonijos, kurios katalikiškojo veikimo ir spaudos platinimo savaites surengė, savo darbu yra patenkintos. Nors ir labai sunkūs yra laikai, tačiau daug padaryta. Visur eilė lietuvių katalikų draugijų prie Federacijos pritraukta, katalikiškosios Akcijos reikšmė gerai išaiškinta, nemažai knygų parduota, lietuviškų katalikiškų laikraščių užprenumeruota. Centras džiaugiasi, kad daugelyje vietų apmirę Federacijos skyriai atsigaivino, o kai kur ir nauji susiorganizavo. Visur yra džiačiama, kad katalikiškoji lietuvių visuomenė rimtai subruzdo organizuotis, nes suprato, kad tik vienybėje dirbant ir suskirtyje gyvenant tebus galima katėjimo ir tautybės brangenybės išlaikyti.

GRAŽŪS VYSKUPO ŽODŽIAI

Daug smagiau yra darbuotis, žinant, kad tas darbas susilaukia aukštosios dvasiškos vyriausybės pritarimo ir įvertinimo. Federacija jau susilaukė keliolikos vyskupų nuoširdaus pritarimo ir mūsų organizacijos užgyrimo. Šiomis dienomis gavome laišką iš J. E. vyskupo Edvardo F. Hoban'o, Rockford'o vyskupo ir gero lietuvių prietelio, kuriame rašo:

"Aš džiaugiuos galėdamas jus užtikrinti, kad aš nuoširdžiai užgiriu Lietuvių Romos Katalikų Federaciją Amerikoje. Aš skaičiau konstitucijos kopiją, kurią jūs man pastaruoju laiku prisiuntėte. Aš esu įsitikinęs, kad Federacija daug padarys Katalikiškosios Akcijos praplėtimui visų lietuvių tarpe Jungtinėse Valstybėse."

Reikia tikėtis, kad šie gražūs vyskupo žodžiai paragins mūsų veikėjus dar uoliau dirbti tą darbą, prie kurio šaukia pats Šventasis Tėvas ir kuris mums yra reikalingas ir išganingas.

NAUJAS FEDERACIJOS SKYRIUS

Great Neck, N. Y. įsisteigė naujas Federacijos skyrius, kuriam centras paskyrė 51 numerį. Į skyrių įsirašė apie šimtas narių.

DĖKOJA UŽ KNYGĄ

Federacijos sekretorijatas šiomis dienomis gavo laišką iš žymaus Scrantono veikėjo S. Galinio, kuriame jis rašo:

"Tariu ačiū už prisiųstą man Federacijos 22 kongreso protokolo knygą, kurioj buvo malonu matyti visus dalyvius, kuriems rūpi kataliku veikimas. Tik skaudu yra prisiminus buvusius laikus, kad nebematom tos organizacijos veikėjų, kurie seniau budėjo, bet dabar žiūri pro šoną."

Federacijos Sekretorius

IŠ KAUNO ŠV. ZITOS DR. VEIKIMO 1932

Šiais metais kovo m. 5 d. įvyko visuotinis metinis Kauno šv. Zitos Dr. susirinkimas savo salėje, Seimo g. Nr. 8. Iš patiektos apyskaitos paaiškėjo, kad Draugija jau gyvuoja 26 metus. Narių yra apie 800. Nario mokestis metams 50 lt. Apsirgusi draugininkė gauna pilną gydymą ir išlaikymą. Draugija per praėjusius metus išlaikė ligonių ir karšinčių 75 draugininkes. Tas išlaikymas kartu su pinigiškėmis pašalpomis sumoje 1838 lt. Draugijai atsėjo penkiasdešimt tūkstančių devyniasdešimts penkis (50095) litus.

Draugijos įstaigos Kaune yra šios: viešbutis prie Seimo gatvės (zitiečių viešbutis) su valgykla, "Rūtos" viešbutis su valgykla prie Ukmergės plento Nr. 10. Skalbykla prie Seimo g. su šešiais kambariais įvairiose miesto vietose, "Bitelės" kooperatyvas su 4 krautuvėmis. Provincijoje yra: Kretkampyje šalia Vilkijos gražiame pušynėlyje kurortas; 5 kilometrai nuo Kauno Maironiškiuose ūkis iš 10 ha nuosavios ir 10 ha nuomuojamos žemės.

Praeitais metais turėta nuostolių. Buvo paimtas prie Laisvės Alėjos Kauno viešbutis. Dėl didelės nuomos jis davė nuostolių ir turėjo likviduotis. Dabar jau tame viešbutyje nebezitietės šeimininkauja.

Visų Dr. įstaigų balansas per 1932 m. siekė 56.000 lt. Pelnas iš tos didelės sumos buvo nedidelis. Betgi savo ligoninę buvo galima išlaikyti ir procentus už paskolas išmokėti.

Prie draugijos gali prisirašyti mergaitės, turėdamos didesnį kapitalą kaip salyga, kad čia prie Draugijos gali gyventi iki mirties ir būti pilnai aprūpinta.

Neseniai mirė okupuotosios Varėnos parapijos klebonas kun. Bula. Velionis buvo uolus lietuvybės žadintojas.

Okupantai pradėjo kamantinėti Dūkšto lietuvius, kam jie per vasario 16 d. giedoję bažnyčioje lietuvių tautos himną. Kaip žinoma, himną giedoti jau senai yra leidęs pats Vilniaus Vaivada.

Karui kilus, lenkai šauks kariuomenėn ir *visų tikybų kunigus*. Pastaruoju metu Vilniaus krašte tikrinami ir registruojami kunigai, kaip ir atsarginiai kariai.

J. J. Savickas-Saulėnas

ANT GALILĖJOS EŽERO

I.

Toli, toli nuo Galilėjos
Rytai rausti pradėjo,
Ir linksma paukštelių giesmė
Per laukus nuaidėjo...
Po mirtinos nakties tylos
Pirmieji jie prabilo
Ir nesulaukę dar aušros
Linksmi darban sukilo.

Saulė rausva, puošni, skaisti,
Rytuose kilt pradėjo,
Juk baigėsi naktis tamsi
Ji linksma uztekėjo.
Ji sveikino pirmais šypsniais
Garbingą Jeruzalį,
Šventą kūtelę Betliejaus
Kristaus gimtinę šalį.
Juk tenai gimė pasauliui
Tiesa, Meilė, Lygybė,
Iš ten nežemiška ugnis
Kin' naikint nedorybę.

Saulė pakilo gan aukštai,
Pats karštis įpusėjo,
Pranyko sidabro rasos
Gėlės liūdėt pradėjo.
Lapai suvytę nuo kaitros
Nelinksmi linko, traukės,
Tikėdami sulaukt gaivos
Po dienos karščių kaukės.

Bet žmonės nepaisė kaitros
Skubėjo jie prie vietos,
Kame Kristus skleidė žodžius—
Mesijas pažadėtas.
Būriai būreliai per laukus
Keliais takeliais ėjo.
Seni, jaunimas ir maži
Vienu tikslu skubėjo.
Kaimai tušti likos aplink
Laukais judėjo minios;
Juk Išganytojas mokins —
Linksmios skambėjo žinios.
O geras Mokytojas Jis!
Kalbos skambėjo tarp visų,
Jis daro stebūklus garsius
Prikel' iš numirusių.

II.

Su kitais skuba ein' pirmyn
Jauna graži motina,
Jos akis plauna ašaros,
Širdį skausmai rakina...
Jos lūpos kalba maldos žodžius
Dievuj viltį sudėjo.
O veidas jos liūdnas, gražus
Doros šypsa žėrėjo.
Iš toli skubėjo čia
Išvyst Išganytoją,
Apie kurį daug girdėjo
— Stebūklų darytoją.

O įsitvėrus jos rankos
Sūjo graži mergytė;
Tai vienturtė jos dukrelė
Raiša viena kojyte.
Ji buvo vos metų šešių,
Nekalta, kaip gėlelė.
O linksmas josios veidelis
Degė maldos ugnelė. —
— Mamyt! mamyt! aš pavargau —
Aimanavo mergaitė.
— Eit aš nebegaliu toliaus,
Žinam visą savaitę!
— Turėk kantrybę, dukrele,
Aš tave panešiu,
Mylėki Dievą, širdele,
Sveikatą gal rasi.
Juk Išganytojas yr' geras,
Kaip matę pasakoja,
Daug išgydė Jis mažų,
Gal ir tave, brangioji.
Juk Jisai myli mažučius,
Nekaltus vaikelius —
Liepia tokius leisti prie Jo
Pavienius—būrelius.

Prispaudė dukrą prie širdies,
Žjo toliaus tyloje:
Nes greit išvydo ant kalvos
Minias — Išganytoją.
Ji įsimaišė tarp minios
Ir klausės Kristaus žodžių,
Kurie atvėrė jai akis,
Širdį palaima skrodė.
Jis kalbėjo apie meilę
Visiems Dievo duotą,
Josios jėgą ir kilnumą
Brolybe vainikuotą.

Žmonės užmiršę nuovargį
Klausės Kristaus žodžių.
Kad ir vakaras artėjo,
Tur grįšti į sodžių.
Štai motina su dukrele
Braunasi per minią,
Kur Kristus stovi ant kalvos,
Teikia linksmą žinią.
Tada motina—dukrelė
Puolė prie Jo kojų,
Šmė rūbus Jo bučiavo
Ir garsiai raudojo.
— Kelkis, motin, Jis prabilo,
Duktė tavo sveika.
Tavo gilus tikėjimas
Duod'jai laimės saiką.

Štai mergytė pasikėlė...
Sveikutė graži,
Ji neraiša nūnai ėjo, —
Bet tiesi — žavi.

III.

Vakaras artinos tamsus,
Tyla visur bylojo,
Ramybė dvelkė po laukus,
Naktis savęsp viliojo.
Daugybė žvaigždžių ant dangaus
Mirgėjo paslaptingai;
Juk Dievas dave dėl žmogaus
Papuošala garbingą.
O po ilgos dienos darbų
Svajot malonu lauke,
Kai žvaigždės mirga danguje
Ir debesėliai plaukia...
Išganytojas atejo
Ant kranto Galilėjos,
Kur triūsėsi apie valtis
Ten sūnūs Zebedėjo.
Jie visi sėdo į valtį,
Plaukė per Galilėją,
Vakaras buvo toks puikus
Tiktai irklai plauškėjo.
Visi ramūs plaukė tyliai,
Garbino Visagalį,
Juk Išganytojas su jais
Niekas ištikt negali.
O melsvas ežero vanduo
Tada puikiai mirgėjo,
Nušviestas mėnesio tylaus,
Kaip deimantas [illegible]
Kristus per diena [illegible] žmones
Didžiame saulės [illegible]
Užmigo valty, kaip tik sėdos,
Džia[illegible] pasekmėms širdyje.
Bet [illegible] ramumas dvelke
Ant e[illegible] Galilėjos,
Nes audra pajėgas sau telkė
Parodyt koki galia jos.
Dangus ūmai tamsa [illegible]niuko,
Dingo žvaigždės iš [illegible],
Viesulai smarkūs nuo kalnų sukos
Audra siautė prie plaukėjų.
Ežeras, lig tol ramus buvęs...
Vilnys kalnais ėmė verstis staiga,
Visų plaukėjų veidai išbalo,
Rodos, prisiartino svieto pabaiga.
O Išganytojau! gelbėki, žūnam!
Aimanos kas kart labiaus didėjo.
Audra palaidos ežero dugne,

O kaip netikėtai čia mirtis atėjo!
"Ko jūs išsigandot taip greitai nūnai?
Ar ne Dievo rankoje juk esat.
Juk Jo vienas žodis — tilsta [illegible]
Matyt, mažatikiai tebesat."
Kristus ištiesė ranka prieš audrą,
Tare tik žodį — [illegible] galingą:
"Te stojas ra[illegible]!" — ir kaip [illegible]
Nutilo audros— viesulai dingo.

O, Kristaus žodis yr' galingas—
Naikina pasauly ruodėmės audras.
Kas mokslą Jo tikrai supranta,
Tas amžinasty gyvenimą ras...

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRAŠYT

Susivienymo tikslas vienyt brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais.

Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į Pilnamečių Skyrių gali įsirašyt nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipsnio pomirtinė $150.00; 2-ro—$250.00; 3-čio—$500.00; 4-to $750.00; 5-to—$1,000.00; 6-to—$2,000.00; 7-to—$3,000.00. Mokestys mokasi pagal amžiaus ir pagal laipsnį. Pomirtinės išmokamos giminėms, kuriems jos užrašomos.

APDRAUDOS MOKESTYS

Amžis metai	1 Lp. $150	2 Lp. $250	3 Lp. $500	4 Lp. $750	5 Lp. $1,000	6 Lp. $2,000	7 Lp. $3,000
16	.15	.24	.46	.69	.91	1.82	2.65
17	.16	.25	.47	.71	.93	1.83	2.70
18	.17	.26	.48	.72	.95	1.85	2.75
19	.17	.27	.50	.74	.97	1.90	2.85
20	.18	.28	.52	.76	.99	1.95	2.90
21	.19	.29	.54	.78	1.01	2.00	3.00
22	.20	.30	.56	.80	1.04	2.05	3.05
23	.21	.31	.58	.83	1.07	2.10	3.15
24	.21	.32	.60	.86	1.11	2.15	3.20
25	.22	.33	.62	.89	1.15	2.20	3.30
26	.22	.34	.64	.92	1.19	2.30	3.40
27	.23	.35	.66	.95	1.23	2.35	3.50
28	.24	.36	.68	.98	1.27	2.40	3.60
29	.24	.37	.70	1.01	1.32	2.50	3.75
30	.25	.38	.72	1.04	1.37	2.60	3.90
31	.25	.39	.74	1.07	1.42	2.70	4.05
32	.26	.40	.76	1.11	1.47	2.80	4.20
33	.27	.41	.78	1.15	1.52	2.90	4.35
34	.28	.42	.80	1.19	1.57	3.00	4.50
35	.29	.43	.82	1.22	1.62	3.10	4.65
36	.30	.44	.84	1.26	1.67	3.20	4.80
37	.31	.45	.87	1.30	1.73	3.30	4.95
38	.32	.46	.90	1.35	1.80	3.45	5.15
39	.33	.47	.94	1.41	1.87	3.60	5.35
40	.34	.49	.98	1.47	1.95	3.75	5.60
41	.35	.51	1.02	1.53	2.03	3.90	5.85
42	.36	.53	1.06	1.59	2.11	4.05	6.05
43	.37	.55	1.10	1.65	2.19	4.20	6.30
44	.38	.57	1.14	1.71	2.27	4.35	6.50
45	.39	.59	1.18	1.77	2.35	4.50	6.75
46	.40	.61	1.22	1.83	2.43		
47	.41	.63	1.26	1.89	2.51		
48	.42	.65	1.30	1.95	2.59		
49	.43	.67	1.34	2.02	2.68		
50	.45	.70	1.39	2.09	2.78		

PAŠALPOS MOKESTYS

Savaitinė pašalp.	$3.00	$6.00	$9.00	$12.00	$18.00
Mokestis mėnes.	.25	.50	.75	1.00	1.50

ĮSIRAŠYMO MOKESTYS

Nuo 16 iki 25 metų amžiaus $1.00
Nuo 26 iki 36 metų amžiaus $3.00
Nuo 37 iki 45 metų amžiaus $4.00
Nuo 46 iki 50 metų amžiaus $5.00

Įstojant kartu Apdraudon ir Pašalpon [illegible] $1.00 virsaus.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUJE gali priklausyti vaikai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įstojimo nemoka. Narystės mokestis $2.20 į metus, arba kas trys mėnesiai po 55c. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelti į suaugusių skyrius. Pomirtinės išmokamos tėvams arba globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžiaus: pradedant $34.00 iki $250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi našlių, našlaičių ir pavargusių narių likimu ir dėl to turi įsteigęs **LABDARYBĖS FONDĄ.**

Rūpinasi narių ir apskritai lietuvių išeivių švietimu, dėl to leidžia organą "Garsą," tokia organizacijos narių veikimo ir pasaulines žinias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą

Susivienymo Centro Adresas:

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ
P. O. Box 421 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 421. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
Antanas Sutkus, Prezidentas, 1007 — 8-th St., Waukegan, Ill.
Sav. Marozas, Vice-Prezidentas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.
J. B. Saliūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.
J. Moliušis, Iždininkas, 44 N. Landon Avenue, Kingston, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždo Glob., 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
Vincas Miliauskas, Iždo Globėjas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Daktaras Kvotėjas, 106 Church St., Edwardsville, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. **Simanas Galinis**, 115 Putnam St., Scranton, Pa.
2. **Vladas Palupis**, 113 N. Main St., Pittston, Pa.
3. **Kazys Krušinskas**, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. **Juozas Venslauskas**, 28 Penn Avenue, Kingston, Pa.
2. **Petras Montvila**, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
3. **Jonas Vieraitis**, 155 Vernon Street, Worcester, Mass.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. **Leonardas Šimutis**, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.
2. **Gen. Miliauskaitė**, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
3. **Petras P. Muliolis**, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. **J. Stulgaitis**, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
2. **Juozas Purickis**, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. **V. Mardosa**, 1733 Brick Avenue, Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. **Simonas Cibulskis**, 24 E. Liberty Street, Waterbury, Conn.
2. **K. Vencius**, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
3. **Tamas Šeimis**, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.

PAŠALPŲ, POMIRTINIŲ IR ĮVAIRIŲ IŠLAIDŲ ĮSAKYMAI

IŠRAŠYTI NUO KOVO 1 D. IKI KOVO 30 D., 1933

32375 Marė Žilinskienė, 191 kp., 4 sk. pašalpa už 21 d. 42.00
32376 Barbora Kuišienė, 197 kp., 2 sk. pašalpa už 32 d. 32.00
32377 Amilija Bukantienė, 204 kp., 2 sk. pašalpa už 25 d. 25.00
32378 Juozas Tarutis, 209 kp., 5 sk. pašalpa už 76 d.—pusė (pašalpa baigta) 114.00
32379 Ona Žilvienė, 214 kp., 3 sk. pašalpa už 45 d. 67.50
32380 Steponas Venckūnas, 215 kp., 2 sk. pašalpa už 41 d. ... 41.00
32381 Juozas Mičulis, 233 kp., 4 sk. pašalpa už 68 d. 136.00
32382 Pranas Karpavičius, 233 kp., 5 sk. pašalpa už 11 d. .. 33.00
32383 Andrius Valatka, 236 kp., 2 sk. pašalpa už 17 d. 17.00
32384 Juozas Aleksaitis, 236 kp., 3 sk. pašalpa už 4 d. 6.00
32385 Petras Sabaliauskas, 236 kp., 5 sk. pašalpa už 62 d. .. 186.00
32386 Adomas Grebliauskas, 244 kp., 4 sk. pašalpa už 6 d. 12.00
32387 Petras Paškočiūnas, 245 kp., 2 sk. pašalpa už 30 d. .. 30.00
32388 Juzė Matakienė, 245 kp., 2 sk. pašalpa už 9 d. 9.00
32389 Kazys Oželis, 247 kp., 4 sk. pašalpa už 78 d. 156.00
32390 Juozas Matusevičius, 255 kp., 4 sk. pašalpa už 29 d. .. 58.00
32391 Petras Sočila, 259 kp., 3 sk. pašalpa už 33 d.—pusė (pašalpa baigta) 24.75
32392 Vincas Karosas, 259 kp., 2 sk. pašalpa už 5 d. pilna, 23 d.—pusė 16.50
32393 Zigmontas Skerstūnas, 266 kp., 3 sk. pašalpa už 63 d. 94.50
32394 Ona Drūtėniūtė, 270 kp., 4 sk. pašalpa už 35 d.—pusė 35.00
32395 Adomas Pileckis, 277 kp., 4 sk. pašalpa už 8 d. pilna, 37 d.—pusė 53.00
32396 Pranas Zigmantavičius, 282 kp., 3 sk. pašalpa už 24 d.—pusė 18.00
32397 Anelė Beiguvienė, 283 kp., 2 sk. pašalpa už 28 d. ... 28.00
32398 Jonas Žėkas, 292 kp., 4 sk. pašalpa už 7 d. 14.00
32399 Jonas Buividas, 294 kp., 4 sk. pašalpa už 18 d. 36.00
32400 Marė Marčiulionienė, 295 kp., 2 sk. pašalpa už 14 d. 14.00
32401 Jonas Radvilas, 87 kp., 1 sk. pomirtinė už a. a. Juzę Radvilienę (damokėta dalis pomirtinės) 100.00
32402 Juozas Grajauskas, 5 kp., labadrybės auka 10.00
32403 Rožė Radzevičienė, 14 kp., labdarybės auka 10.00
32404 Jieva Griškienė, 98-222 kp., labdarybės auka 10.00
32405 Anastazija Kupstienė, 98-222 kp., labdarybės auka .. 10.00
32406 Jonas J. Molis, 98-222 kp., labdarybės auka 10.00
32407 Elzbieta Vaitkevičienė, 98-222 kp., labdarybės auka 10.00
32408 Ona Baltrušaitienė, 146 kp., labdarybės auka 5.00
32409 Antanina Domikienė, 146 kp., labdarybės auka 5.00
32410 Marijona Grigalevičienė, 146 kp., labdarybės auka .. 5.00
32411 Juozas Naujalis, 146 kp., labdarybės auka 5.00
32412 Magdė Pauliukaitienė, 146 kp., labdarybės auka 5.00
32413 Petronė Trajonienė, 146 kp., labdarybės auka 5.00
32414 Joana Trajonienė, 146 kp., labdarybės auka 5.00
32415 Jieva Daruskevičienė, 194 kp., labdarybės auka 10.00
32416 Jurgis Alinskas, 194 kp., labadarybės auka 10.00
32417 Marcelė Aksamitauskienė, 194 kp., labdarybės auka .. 10.00
32418 Simas Sustavičius, 292 kp., labdarybės auka 10.00
32419 Robert Merriman, alga už vasario mėn. š. m. 80.50
32420 Jonas Petrauskas, 75 kp., damokėta pašalpa sulig Pild. Komiteto nutarimo 25.00
32421 Katrė Juravičienė, 176 kp., 4 sk. pašalpa už 120 d. pilna, 90 d.—pusė už Kostantą Jurevičių (pašalpa baigta) 330.00
32422 Petras Pajaujis, 209 kp., 2 sk. paš. už 14 d. (damokėta pašalpa sulig Pild. K-to nutarimo) 14.00
32423 Antanas Uleckas, 88 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Agotą Uleckienę 500.00
32424 Albert J. Valibus, M. D., praleistos dienos Pild. K-to susir. ir Fin. Kom. darbas 70.00
32425 Antanas J. Sutkus, pusės metų alga, pašto ženkleliai, praleistos dienos Pild. K-to susir. ir kelionės lėšos .. 325.91
32426 Jonas Moliušis, praleistos dienos Pild. K-to susir. ir Fin. Kom. darbas 90.00
32427 Julė Makauskienė, 222 kp., 1 sk. pomirtinė už a. a. Simoną Makauską 150.00
32428 Saveras Marozas, praleistos dienos Pild. Komiteto susirinkime ir kelionės lėšos 56.00
32429 V. Miliauskas, sulig sąskaitos 69.60
32430 Rev. J. Kasakaitis, sulig sąskaitos 44.00
32431 Jos. B. Šaliūnas, kelionės lėšos vykstant į Harrisburg ir Fin. Kom. darbas 48.50
32432 Vincas T. Kvietkauskas, pusė metų alga, pašto ženkleliai, praleistos dienos susirinkime 72.50
32433 Vincas T. Kvietkauskas, peržiūrėjimas LRKSA. knygų, praleistos dienos Pild. Kom. susir. ir Fin. Kom. darbas 130.00
32434 Antanas Voška, 1 kp., 1 sk. pomirtinė už a. a. Marę Voškienę 150.00
32435 Penna Power and Light Co., steam service 131.00
32436 Joseph B. Šaliūnas, Susiv. darb. algos už pirmą pusę kovo mėn. 235.00
32437 Joseph B. Šaliūnas, petty cash (smulkiom išlaidom) 100.00
32438 Jonas Moliušis, alga ir pašto ženkleliai, kovo mėn. .. 102.50
32439 Emma Stankus, 2 kp., 2 sk. pašalpa už 31 d. 31.00
32440 Pranas Šlamas, 5 kp., 5 sk. pašalpa už 17 d. 51.00
32441 Elzbieta Aleknienė, 5 kp., 2 sk. pašalpa už 17 d. pilna, 6 d.—pusė 20.00
32442 Vincas Masiulis, 7 kp., 2 sk. pašalpa už 11 d. 11.00
32443 Teresė Varanavičienė, 7 kp., 2 sk. pašalpa už 32 d. .. 32.00
32444 Petras Černius, 8 kp., 2 sk. pašalpa už 19 d. 19.00
32445 Vincas Žemaitis, 15 kp., 5 sk. pašalpa už 26 d. 78.00
32446 Julė Šeputienė, 15 kp., 5 sk. pašalpa už 47 d.—pusė 70.50
32447 Petras Senkus, 17 kp., 4 sk. pašalpa už 17 d. pilna, 2 d.—pusė 36.00
32448 Ona Urbanavičiūtė, 18 kp., 3 sk. pašalpa už 20 d. 30.00
32449 Jokūbas Mickus, 27 kp., 2 sk. pašalpa už 28 d.—pusė (pašalpa baigta) 14.00
32450 Dom. Bagdonas, 30 kp., 3 sk. pašalpa už 26 d. 39.00
32451 Vincas Kunca, 35 kp., 3 sk. pašalpa už 8 d. 12.00
32452 Pranas Petravičius, 35 kp., 3 sk. paš. už 9 d.—pusė 6.75
32453 Elzbieta Bruzienė, 39 kp., 4 sk. pašalpa už 78 d. 156.00
32454 Vincas Blaveckas, 41-222 kp., 3 sk. pašalpa už 7 d. .. 10.50
32455 Pranas Morkūnas, 41222 kp., 2 sk. pašalpa už 18 d. .. 18.00
32456 Antanas Račkauskas, 41-222 kp., 4 sk. pašalpa už 5 d. pilna, 17 d.—pusė 27.00
32457 Albert Špokas, 50 kp., 2 sk. pašalpa už 38 d. 38.00
32458 Tamas Ambrazas, 51 kp., 3 sk. pašalpa už 44 d. 66.00
32459 Marcelė Bernotienė, 54 kp., 3 sk. pašalpa už 16 d. .. 24.00
32460 Juozas Šimonis, 56 kp., 4 sk. pašalpa už 47 d. 94.00
32461 Antanas Kasiulinas, 80 kp., 2 sk. pašalpa už 32 d. .. 32.00
32462 Antanas Fedas, 81-222 kp., 4 sk. pašalpa už 14 d. pilna, 8 d.—pusė 36.00
32463 Jurgis Versiackas, 81222 kp., 4 sk. pašalpa už 45 d. .. 90.00
32464 Jonas Pauplis, 81-222 kp., 3 sk. pašalpa už 32 d. 48.00
32465 Vincas Ramanauskas, 83 kp., 4 sk. pašalpa už 7 d. .. 14.00
32466 Jurgis Kupčiūnas, 83 kp., 2 sk. pašalpa už 34 d. 34.00
32467 Antanas Litvinskas, 83 kp., 4 sk. pašalpa už 69 d. .. 138.00
32468 Marijona Ratkevičienė, 83 kp., 2 sk. pašalpa už 23 d. 23.00
32469 Bernardas Šilalė, 98-222 kp., 2 sk. pašalpa už 26 d. .. 26.00
32470 Albert J. Valibus, M. D., sąskaita už vasario mėn. š. m. 78.30
32471 Ona Vizbarienė, 102 kp., 2 sk. pašalpa už 8 d. 8.00
32472 Jonas Bubnis, 103 kp., 3 sk. pašalpa už 29 d.—pusė .. 21.75
32473 Viktorija Višniauskienė, 108 kp., 2 sk. paš. už 24 d. 24.00
32474 Pranas Andrijauskas, 112 kp., 4 sk. pašalpa už 57 d. 114.00
32475 Alena Gilienė, 114 kp., 4 sk. pašalpa už 24 d. (4 sav.) 48.00
32476 Pranas Sakalauskas, 114 kp., 4 sk. pašalpa už 34 d. .. 68.00
32477 Juzė Rutkauskienė, 114 kp., 2 sk. paš. už 25 d.—pusė 12.50
32478 Simonas Jakupčiūnas, 115 kp., 4 sk. pašalpa už 23 d. 46.00
32479 Jonas Luišis, 118 kp., 3 sk. pašalpa už 17 d. 25.50
32480 Magdė Čižauskienė, 121 kp., 2 sk. pašalpa už 33 d. .. 33.00
32481 Ona Jakubauskienė, 124 kp., 3 sk. pašalpa už 38 d. .. 57.00
32482 Antanina Kundrotienė, 125 kp., 2 sk. pašalpa už 34 d. 34.00
32483 Jokūbas Tuleikis, 134 kp., 2 sk. pašalpa už 31 d.—pusė (pašalpa baigta) 15.50
32484 Katrė Pilipaitienė, 134 kp., 2 sk. paš. už 14 d.—pusė 7.00
32485 Katarina Zakarevičienė, 146 kp., 2 sk. paš. už 53 d. .. 53.00
32486 Agota Rimšienė, 151 kp., 2 sk. pašalpa už 27 d. 27.00
32487 Jonas Matuza, 153 kp., 4 sk. pašalpa už 27 d. 54.00
32488 Jonas Jovaiša, 153 kp., 4 sk. pašalpa už 21 d.—pusė (pašalpa baigta) 21.00
32489 Antanas Barkauskas, 155 kp., 5 sk. pašalpa už 40 d. .. 120.00
32490 Jurgis Česeika, 155 kp., 4 sk. pašalpa už 60 d. 120.00
32491 Adelė Druliūtė, 155 kp., 3 sk. pašalpa už 24 d. 36.00
32492 Stasys Laužonis, 155 kp., 5 sk. pašalpa už 31 d. 93.00
32493 Julijona Laskauskienė, 155 kp., 2 sk. pašalpa už 15 d. 15.00
32494 Kazys Šimkus, 155 kp., 4 sk. pašalpa už 53 d. 106.00
32495 Izidorius Uloza, 155 kp., 5 sk. pašalpa už 29 d. 87.00
32496 Bronislova Mankienė, 160 kp., 2 sk. pašalpa už 13 d. 13.00
32497 Julė Žvirblienė, 160 kp., 3 sk. pašalpa už 14 d. 21.00
32498 Pranciškus Karpavičius, 168 kp., 4 sk. pašalpa už 24 d. (4 savaites) 48.00
32499 Marijona Daunienė, 190 kp., 4 sk. pašalpa už 20 d. .. 40.00
32500 Jonas Vitkauskas, 190 kp., 3 sk. pašalpa už 78 d.—pilna, 8 d.—pusė 123.00
32501 Paulina Kubilienė, 191 kp., 2 sk. pašalpa už 24 d. (4 savaites) 24.00
32502 Kazimieras Šalčius, 194 kp., 2 sk. pašalpa už 35 d. .. 35.00
32503 Jurgis Alinskas, 194 kp., 2 sk. pašalpa už 24 d. 24.00
32504 Morta Genevičienė, 207 kp., 2 sk. pašalpa už 40 d. .. 40.00
32505 Jonas Norušis, 207 kp., 5 sk. pašalpa už 51 d. 153.00
32506 Kastė Norušienė, 207 kp., 3 sk. pašalpa už 8 d. 12.00
32507 Jonas Markauskas, 209 kp., 4 sk. pašalpa už 29 d. pilna, 7 d.—pusė 65.00
32508 Antanas Ramonas, 209 kp., 4 sk. pašalpa už 65 d. .. 130.00
32509 Alek. Kasparūnas, 212 kp., 5 sk. pašalpa už 26 d. 78.00
32510 Mikas Šivokas, 222 kp., 4 sk. pašalpa už 28 d. 56.00
32511 Juozas Slavetskis, 225 kp., 3 sk. pašalpa už 20 d. 30.00
32512 Krisius Kantaravičius, 226 kp., 2 sk. pašalpa už 29 d. 29.00
32513 Stasys Jankūnas, 227 kp., 2 sk. pašalpa už 9 d. 9.00
32514 Andrius Rimas, 233 kp., 4 sk. pašalpa už 32 d. 64.00
32515 Ona Povilaitienė, 243 kp., 2 sk. pašalpa už 25 d. 25.00
32516 Albertina Aleksandravičienė, 245 kp., 2 sk. pašalpa už 26 d. 26.00
32517 Jurgis Tumsis, 249 kp., 4 sk. pašalpa už 39 d. 78.00
32518 Magdė Stalioraitienė, 256 kp., 4 sk. pašalpa už 43 d. 86.00
32519 Juozas Urbonas, 259 kp., 2 sk. pašalpa už 34 d. 34.00
32520 Vincas Karosas, 259 kp., 2 sk. pašalpa už 24 d.—pusė 12.00
32521 Jurgis Strungis, 259 kp., 3 sk. pašalpa už 28 d. 42.00
32522 Jonas Juzbonis, 270 kp., 2 sk. pašalpa už 1 d. 1.00
32523 Karolis Švedas, 273 kp., 2 sk. pašalpa už 33 d. 33.00
32524 Adomas Pileckis, 277 kp., 4 sk. pašalpa už 9 d.—pusė 9.00
32525 J. P. Želionis, elektros pataisymas 6.00
32526 Mot. Jasinskas, 298 kp., 4 sk. pašalpa už 25 d.—pusė 25.00
32527 Dom. Laskauskas, 298 kp., 4 sk. pašalpa už 30 d. 60.00
52528 Ona Kuršinskienė, 303 kp., 2 sk. pašalpa už 8 d. 8.00
32529 Juozas Žemaitis, 178 kp., 5 sk. pašalpa už 26 d. 78.00
32530 "Garsas," balansas už prenum. per sausio mėn., 1933 6.33
32531 Kazys ir Katarina Sležis, 8 kp., labdarybės auka 50.00
32532 P. Montvila, pataisymas namo Bk'lyn, N. Y. 10.00
32533 L. R. K. Susiv. Amerikoje 13 kp. už prirašymą naujų narių 1.75
32534 Marijona Kaminskienė, 8 kp., vaikų sk. pom. už a. a. Florence Kaminskas 250.00
32535 Antanina Zlatarinskienė, 12 kp., 3 sk. pomirtinė, 4 sk. paš. už 31 d. už a. a. Kazį Zlatarinską 562.00
32536 Antanas ir Agota Pranaičiai, 41-222 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Joną Pranaitį 500.00
32537 Ona Petrauskienė, 83 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Juozą Petrauską 500.00
32538 Kazimieras Jurgelevičius, 93 kp., 1 sk. pomirtinė už a. a. Oną Jurgelevičienę 150.00
32539 Jurgis Bundza, 171 kp., 2 sk. pom., 2 sk. pašalpa už 39 d. ligos ir duoklių atitr. $1.19 už a. a. Marę Bundzienę 287.81
32540 Marijona Masiulionienė, 209 kp., 3 sk. pomirtinė, 2 sk. pašalpa už 33 d. už a. a. Kazimierą Masiulionį .. 533.00
32541 Josephine Babkauskas, 222 kp., 1 sk. pom. ir duoklių grąžinta $4.30 už a. a. Magdę Babkauskienę 154.30
32542 Viktoras Žukauskas, 30 kp., 3 sk. pomirtinė ir duoklių atir. $2.28 už a. a. Adomą Žukauską 497.72
32543 Kazys Stupinkevičius, 63 kp., grąžinti pinigai 6.81
32544 Jonas Jurgaitis, 63 kp., grąžinti pinigai 4.90
32545 Jonas Zinkevičius, 50 kp., grąžinti pinigai 1.10
32546 Andrius Česnulevičius, 96 kp., 3 sk. pašalpa už 87 d. 130.50
32547 Kazimieras Rubinskas, 270 kp., 5 sk. pašalpa už 6 d. 18.00
32548 Marijona Kičienė, 280 kp., 1 sk. pašalpa už 14 d. 7.00
32549 City Collector, water rent, Brooklyn, N. Y. 4.37
32550 Joseph B. Šaliūnas, Susiv. darb. algos už paskutinę pusę kovo mėn., 1933 m. 235.00
32551 Jonas Moliušis, praleistos dienos susirinkime ir kelionės lėšos į N. Y. ir atgal 41.04

NEKROLOGAI

N. S. PITTSBURGH, PA.

A. a. Ona Lubickaitė

Mirė balandžio 7, 1933, šv. Jono ligoninėj. Mirė nuo gerklės ligos. Palaidota balandžio 12-tą. Į Dangų Žengimo Bažnyčioj buvo uždušinės pamaldos.

Velionė paliko nuliūdime našlę motiną, seserį ir 4 brolius.

Nuliūdusiems reiškiame giliausią užuojautą! *87 kuopa*

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8 kuopos susirinkimas bus gegužės 1-mą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių salėje 835 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus gegužės 4-tą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių svetainėj. Meldžiu narius susirinkti ir savo duokles užsimokėti

A. J. Dominaitis Rašt.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus balandžio 30 dieną šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkit visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus balandžio 30 dieną po sumos, parapijos svetainėje, 41 Capitol Ave.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp susirinkimas bus balandžio 30 dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus gegužės 2-trą dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro. Visi nariai malonėkit dalyvaut.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus balandžio 30 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus balandžio 30 dieną Igno Stungio salėje.

YOUNGSTOWN, OHIO

63 kp. nariams

LRKSA. 63 kp. susirinkimas įvyks balandžio 23-čią tuojaus po sumai parapijos svetainėj, 12:30 p. p.

A. Šarkauskas, sekretorius

SHENANDOAH, PA.

74-tos kuopos susirinkimas bus balandžio 23-čią 1-mą valandą po pietų bažnytinėje svetainėje. Minėtos kuopos nariai sueikite ir užsimokėkite mokestis. Žinote, jau trumpas laikas ir, aš manau, jei visi nariai tą dieną sumokėtų, tai nebūtų vėlu.

Kviečia visus kuopos pirmininkas ir reikalų vedėjas

Jurgis V. Butkauskas

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės $1.50
LRKSA moteriškos spilkutės 1.00
LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
LRKSA vyriškos spilkos... 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St., P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.

BLISSVILLE, L. I., N. Y.

277 kp. nariams

Pranešama visiems kp. nariams, kad susirinkimas bus balandžio 23, 1933 m., iš priežasties, kad balandžio 16-tą yra Velykos. Malonėkite visi nepamiršt susirinkimo dienos ir savo mokestis užsimokėti, ypač kurie skolingi po keturis mėnesius nes jau esate suspenduoti.

Rašt. *A. V. Melkūna*

NEW HAVEN, CONN.

Koncertas, Teatras ir Šokiai

LRKSA. 116 kuopa rengia pirmą pasilinksminimo vakarą po Velykų, kuris įvyks balandžio-April 23-čią šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 339 Green St., New Haven, Conn. Pradžia 5:30 val. vakare.

CLEVELAND, OHIO

Parengimai

LRKSA. 8 kuopa rengia Card Party balandžio 29, Della Jakubauskienės name, 6621 Edna Ave. Komisija stropiai darbuojasi ir prašo ne tik kuopos narius, bet ir pašalinius atsilankyti. Ypatingai 8-tos kuopos narių yra būtina pareiga remti savo kuopos parengimus, iš to bus dvejopa nauda: kuopos parėmimas finansiškai ir linksmai laiką praleisite su draugais. *A. P.*

CHICAGOS APSKRITIES KUOPOMS

Kuopų atstovų suvažiavimas įvyks sekmadienį, balandžio 30, 1933 metų, Aušros Vartų parapijos svetainėj, 2327 W. 23rd Pl., Chicago, Ill.

Pradžia 3 val. po pietų.

Chicagos ir apielinkės kuopos esat kviečiamos išrinkti atstovus (laikant susirinkimus), prisiųsti į apskrities susirinkimą aptarti apskrities ir kuopų reikalus, taip pat Pildomo Komiteto nutarimus mūsų organizacijos gerovės dėliai. Išgirsim ir apskrities komisijų veikimą kas link bendro apskrities vakaro ir gegužinio išvažiavimo. Nepamirškit atsilankyt į šį susirinkimą. *K. D. Rubinas*, apskr. rašt.

KOSCIUŠKO

By THOMAS SHAMIS

A little more than a century has passed since he died in exile, an improvished and broken-hearted failure, yet the world thrills to the name of Thaddeus Kosciuško, one of the most useful and popular officers in the American army during the Revolution.

He was not yet thirty when in the autumn of 1775 he left for France, where he met Benjamin Franklin, and the resulting conversation was all of the struggle between Great Britain and her North American colonies. So enthusiastic did he become over the prospect of fighting on foreign soil for a freedom denied his own country, that in the spring of 1776 he sailed for Philadelphia, where he volunteered his services and was accepted by the American forces, which he faithfully served during the six years that followed.

His first job was the fortification of Philadelphia against the possible attack by the British fleet. So well did he do his work that congress gave him the rank of colonel in the engineering corps. A second achievement of his was the fortification of West Point on the Hudson, the site of which he is said to have chosen. He threw up the fortifications which saved Saratoga and fought brilliantly there, and at Yellow Springs. Later, in the South, he succeeded Laurens in charge of military inteligence.

Thus, the son of Lithuania, Kosciusko, who fought for liberty of America, Lithuania and Poland will never be forgotten. He was a true son of Lithuania, whose spirit still imbues that valiant little country on the Baltic shores—Lithuania.

Chiclayo, Peru. — Balandžio 12-tą žemės slinkimas sunaikino kaimą. 20 gyventojų žuvo. Slinkimą iššaukė nuolatinis lietus.

Balandžio 12-tą Ameriką apleido airys rašytojas George Bernard Shaw. Dalis amerikoniškos spaudos Shaw atsilankymą Amerikon sutiko šaltai, o kai kurie laikraščiai nesigailėjo piktos satyros rašytojo adresu. Mat, ir pats Shaw nesigaili amerikonų ir juos piktai pagnaibo.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

NOSIES ANATOMIJA IR LIGOS

Rašo DR. A. YUŠKA, Gydytojas-Chirurgas,
Chicago, Ill.

Pastaba: Dr. A. Yuška yra pagaminęs seriją straipsnių aprašančių nosies sudėtį arba anatomiją ir eilę paprastesnių nosies ligų su kuriomis kiekvienam reikėtų susipažinti. Šiuomi dedame jo pirmą straipsnį. **Redakcinė Komisija**

Pažvelgus į didelę minią žmonių, mes pamatysime, kad visų nosys yra panašios viena į kitą, bet nevienokios. Tas duoda galimybę atskirti asmenį nuo kito ir pagražina žmonių veidus. Čionai nekalbėsiu apie išlaukinę išvaizdą, bet apie subudavojimą nosies daubų (sienų), korelių ir trūbelių. Dėltogi pirmiausiai susipažinkime su nosies anatomija.

Nosies pagrindą sudaro viršutiniai burnos kaulai. Šonines sienas sudaro viršutiniai žandakauliai ir kiti veido kaulai. Užpakalinę sieną sudaro korėti priešakiniai galvos kaulai. (Ethmoid ir Sphinoid). O iš priešakinio viršutinę nosies dalį uždengia taip vadinami nosies kaulai ir kremzlės. Per vidurį nuo pagrindo iki viršaus nosis turi pertvarą, kuri padalina tuštumą į dvi lygias dalis. Apačioje, iš priešakio nosies, matome dvi skylutes vadinamas šnervėmis. Paėjus apie suviršum du coliu į užpakalį nosies pagrindų, randame kitas dvi koserines skylutes per kurias oras įeina gerklėn ir plaučiuosna. Šoninių sienų kaulai turi horizontališkai priaugusius po tris korėtus kauliukus, vadinamus turbinatais. Apie vieną ketvirtą dalį colio aukščiau nosies pagrindo randasi, suviršum vieno colio ilgumo, žemutinis turbinkauliukas priaugęs prie viršutinio žandakaulio. Vidurinis turbinkauliukas, trumpesnis už apatinį, randasi paraleliškai priaugęs prie ethmoid kaulo. Viršutinis turbinkauliukas, mažiausias, taipgi paraleliškai yra priaugęs prie ethmoid kaulo viršutinėje nosies dalyje. Visi turbinkauliukai išsikišę nosies tuštumon sudaro tarpus vadinamus lastomis, kurių yra po tris. Visas nosies vidurys yra išklotas gleivėta plėvele, kurioje talpinasi daug laibų kraujagyslių lympho dūdelių ir mažų liaukučių, kurios pagamina nosinę gleivę. Sveikoje, turbinkauliukai nesiekia pertvaros; bet iš priežasties ligos, *nenormališkai* padidėję kauliukai, pasiekia pertvarą ir mažiausis įdegimas gleivinės plėvelės užkemša nosį.

Nekurie veido ir galvos kaulai yra iškorėję arba daubuoti ir tos daubos (sinus) per mažą trūbelę jungiasi su nosies lastomis. Viršuje akių kaktos kaulai turi po vieną daubą ir mažą trūbelę, kuri eina žemyn pro vidurinį kampą akies ir sujungia nosies vidurines lastas. Per tą trūbelę oras išvėdinti daubą ir taipgi dauboje susidaręs gleivėtas skystimas išsilieja į nosį. Taipgi per tą trūbelę lengvai pasiekia ir nosies ligų perai, kurie užnuodiję daubą, pagamina įdegimą, pūlius, sutinimą ir nepakenčiamą viršų akių galvos skaudėjimą. Per užtinusią trūbelę negalėdami išeiti pūliai sudaro veržimą ir rimtą gėlimą. Norint paliuosuoti dauboje susidariusius pūlius, specialisto gydytojo pagalba reikalinga.

Viršutiniai žandakauliai taipgi turi po vieną didoką daubą, kurių kiekviena per mažą skylutę jungiasi su vidurine nosies lasta. Dėlto, nosies įdegimas per atidarą skylutę lengvai pereina į užnuodytą daubą ir patį žandakaulį. Aštrus įdegimas žandakaulio dažnai pasiekia šalimais esančius organus: pavyzdžiui, akys užraudonuoja, ašaroja ir skauda. Šių daubų nuodai gali pasiekti vidurinę ausį ir net smegenis galvoje. Užpakaliniai nosies kaulai (Ethmoid ir Sphenoid) turi po keletą korelių ir trūbelių jungiančių su nosimi. Jei koreliuose randasi chroniškas įdegimas, tai per užpakalines nosies skylutes į gerklę nuolatos bėga nešvarus skystimas, kurio erzinimas sukelia nuolatinį kosulį ir dažnai užnuodija gerklę.

Viduriniuose akių kampuose randasi ašarų liaukutės, kurios drėgninimui akies plėvelių nuolatos gamina švarų skystimą, kurios tam tikru kanalėliu normaliai nubėga į nosį. Retkarčiais įdegęs tas kanalėlis sutinsta ir uždaro kelią nubėgimui ašarų, kurios neturėdamos kur pasidėti liejasi per vokus laukan, ir mes sakome, akys ašaroja. Per tą kanalėlį nosies nuodai gali pasiekti akį ir ją užnuodyti, kas dažnai pasitaiko vaikui sergant. Be to dar randasi nosies kauluose daug mažų skylučių, per kurias į gleivėtą plėvelę ateina ir išeina arterijos, venos, lympho dūdelės ir nervai. Arterijomis iš širdies ateina tyras, raudonas kraujas, kuris atneša dėgį (oxigen'ą) ir asimiliuotą maistą. Kvėpuodami su oro dulkėmis, įtraukiame nuodingų bakterijų, kurios pasilieka nosyje. Vienos iš gleivėtos plėvės surenka suterštą kraują ir neša plaučiuosna dėl išvalymo.

Po visą kūną randasi daug mažesnių ir didesnių liaukučių, kurios gamina taip vadinamą baltąjį kraują arba lymphą. Lymphos dūdelės išnešioja tą baltąjį kraują po visą kūną. Lymphos ypatybė yra išsiskirstyti ir sunaikinti nuodus. Bet jei per daug nosies nuodų susirenka į lympho dūdeles, tai ne tik dūdelės užsinuodija, bet ir visa lympho systema. Dėlto turėdami nesveiką nosį, greitai patėmijame gerklės skaudėjimą, sutinusius tonsilus ir pažandžiuose padidėjusias liaukas.

Maironis

APSAUGOK, VIEŠPATIE!

Apsaugok, Viešpatie, nuo priešo,
Kursai patamsiais duobę knisa,
Nuo to, kursai ant kelio viešo
Purvais apdrabsto žmogų visą!

Bet aš bijau ir tų draugų,
Kuriems nelaužė nieks ragų;
Kurie perdaug akyvai mano,
Kitus, ne savo ožį gano.

Apsaugok ir nuo piktadėjo,
Kursai užpuolęs kelnes mauna,
Ir nuo politiko veikėjo,
Kursai visur tik tvarką griauna!

Bijau ir ponų labdarių,
Šaltų nuo vėjų keturių,
Ir be jokios versos jaunimo,
Kuriam gana alaus pliurpimo.

Apsaugok ir nuo lenkomano,
Kur Lietuvoj šiek tiek atkūtęs
Lenkystę veisti įsimano,
Kvailai enedeku pasipūtęs!

Išrauk ir tas usnis piktas,
Kurios stačiai nei šis nei tas,
Ir stiepias ten bevardžiu stiebu,
Kame užuodžia kąsnį riebų!

Apsaugok ir nuo skystapročių,
Kurie raldžių bent kiek palaižę,
Puikybėj sėdžias tarp galvočių,
Lyg visą išmintį išaižę!

Doros nesekdami tėvų,
Nulipdę sau nemaž dievu,
Tik vieno Dievo nebemato,
Nes knistis dumbluose paprato.

Apsaugok ir nuo dekadentų,
Kurie varsas užuosti moka,
Nuo elgetaujančių studentų,
Kuriems mokintis noro stoka!

Turėčiau dar nemaž maldos...
Bet aušint burną be naudos
Perdaugel širdį man griaudina
Ir lūpas skausmu surakina.

TILŽĖS LIETUVIŲ KULTŪROS NAMŲ STATYBA

Pernai metais Amerikos lietuvių kolonijas pasiekė šitokis Tilžės lietuvių *"Paaiškinimas:"*

"Lietuvių Draugijos Tilžėje yra nutarusios įsigyti savo namą, kuris būtų skirtas lietuviškai mokyklai, lietuviškiems koncertams, vaidinimams ir paskaitoms rengti, lietuviškai skaityklai su knygynu, muzėjui ir kitiems kultūriniams lietuvių reikalams. Namo statymo vykdymui *išrinkta Taryba* iš penkių žmonių, kurie atstovauja "Kultūros," "Spaudos," "Giedotojų," "Pagalbos" ir Moterų" draugijoms.

"Lietuvių draugijų Taryba namui statyti renka aukas, siutinėdama aukų rinkimo lapus. Lietuvoje surinktas aukas Taryba prašo siųsti į Lietuvos Banką Kaune Prūsų Lietuvių Draugijų Tarybos sąskaiton Nr. *255*, Bankui nurodant siuntėjo vardą ir pavardę ir aukų lapo Nr. Aukų lapai, aukas surinkus, grąžinami Pr. Liet. Dr-jų Tarybos pirmininkui *Dr. Vydūnui, Tilsit, Kasernenstrasse 14 (Vokietijoj).* Surinkti pinigai bus laikomi banke ir bus išimami perkant arba statant namą. Nei vienas centas nebus be naudos išleistas.

"Lietuvos nelaisvės laikais Prūsų lietuviai yra moraliai ir materialiai padėję Didžiosios Lietuvos lietuviams jų kovoje su rusų priespauda. Dabar, kada Lietuva yra laisva ir nepriklausoma, Prūsų lietuviai, būdami sunkioje būklėje, tikisi sulaukti iš savo brolių paramos.

Prūsų Lietuvių Draugijų
Taryba Tilžėje

(Pas.) *Vydūnas*, pirmininkas (Liet. Kultūros ir Giedotojų Dr-jos pirm.), *E. Jagomastas*, pirmininko pavaduotojas (Spaudos dr-jos pirmininkas ir leidėjas "Naujojo Tilžės Keleivio" bei "Unsere Stimme"); *L. Milaitis*, raštininkas; *M. Raiszukytė*, kasininkė (Liet. moterų dr-jos pirmininkė); *A. Miltaitienė*, patarėja (Liet. vaikų mokyklos vedėja)."

Prie tų "paaiškinimų" buvo prijungti "Aukų Lapai," kurie turėjo tam tikrus numerius. Žemiau pasirašiusio žiniomis, tokių numeruotų lapų turėta čia išviso 16. Ant kiekvieno tokio lapo užrašyta aukų rinkimo talkininko pavardė. Bet tie mūsų brolių iš Tilžės miesto lapai pasiekė Amerikos lietuvius labai blogu laiku, kada ekonom. krizis per tris metus visus čia mus Amerikoje buvo įvarginęs ir įbauginęs. Todėl su pasigailėjimu tenka prisipažinti, kad tilžiečių svarbus reikalas nebuvo tinkamai paremtas. Šios talkos pasisekimas ypatingai daug priklausė nuo to, į kieno rankas pateko "aukų lapas"; jų tarpe atsirado ir tokių "talkininkų," kurie net aukų lapų nepasirūpino grąžinti.

Aukų lapas Nr. 4168 buvo atsiųstas žemiau pasirašiusiojo vardu. Lape pasirašę net 49 aukotojai, iš viso sudėdami $61.25.

Aukų lapas Nr. 5212, iš viso 10 dol. (Adv. F. P. Bradčulis ir p. Justas Kulis, abu iš Chiago).

Aukų lapas Nr. 5213, 5 dol. (Dr. B. K. Venčius iš Brooklyn, N. Y.).

Aukų lapas Nr. 5214 (Ieva M. Trečiokienė), iš viso 5 dol.

Aukų lapas Nr. 5215 (Viktorija Žilevičienė) viso 20 dol.

Aukų lapas Nr. 5216 (leit. K. R. Jurgėla), iš viso $18.25.

Aukų lapas Nr. 5217 — negrįžo iš Boston, Mass. (A. Ivaška).

Aukų lapas Nr. 5218 — adv. Nadas Rastenis ir Julė Rastenienė, viso $2.00.

Aukų lapas Nr. 5219 — negrįžo iš Philadelphia, Pa.

Aukų lapas Nr. 5220 — Anastazija Puskunigienė, iš Worcester Mass., $2.00.

Aukų lapas Nr. 5221 (Kristyna Stanislovaitienė), viso $12.25.

Aukų lapas Nr. 5222 grįžo tuščias iš Manhattan, N. Y. C.

Aukų lapas Nr. 5223 — negrįžo iš Detroit, Mich. (Uvick).

Aukų lapas Nr. 5224 — grįžo tuščias iš Pittsburgh, Pa. (A. M. Sutkaitis).

Aukų lapas Nr. 5225 — grįžo tuščias iš Cleveland, Ohio (O. Karpis).

Aukų lapas Nr. 5225 — negrįžo iš Wilkes-Barre, Pa.

Adv. Z. Šalnienė iš Boston, Mass., aukojo $2.00.

Viso bendrai suaukota $137.75.

Visas išvardintas aukas gerbiamieji talkininkai teikėsi pristatyti Lietuvos Gen. Konsulatan. Gen. Konsulatas, iš savo pusės nuoširdžiai dėkodamas aukotojams ir aukų rinkimo talkininkams, šiuomi praneša, kad pinigai siunčiami aukščiau nurodytu keliu į Lietuvą.

P. Žadeikis,
Lietuvos Gener. Konsulas.

SKAITYTOJŲ BALSAI

VIETON PONO, RIKIO AR KUNGO—VYTIS

Ponas kilęs iš graikų, ar vengrų (ungarų), Rikis taipgi neaiškus; Gediminas tikrai buvo mūsų tautos didvyris, bet kunigu jį pavadino rusai. Tai vis tik rusų duotas titulas.

O garbės titulas svarbus dalykas ir mes jį turėtume surast tikrai lietuvišką.

Mano manymu, Vytis būtų geriaus. Į vyriškį sakytume: Sveikas gyvas, Vyti! Į moterišką: sveika gyva, Vyte.

Vytautas iškėlė Lietuvos vardą, išplėtė Lietuvos ribas ir galybę. Dėl to mes turėtume įvertint jo vardą ir padaryt jį garbės titulu.

Civilizuotas pasaulis dėmisi mūsų kalba. Mes turim apsivalyt nuo svetimdarų (svetimų kalbų žodžių), kurie mums garbės nedaro.

L. S.

NAUJI RAŠTAI

(Atsiųsti paminėti)

"ATEITININKŲ IDEOLOGIJA," paskutinių laikų formavimosi vyksmė, Prof. St. Šalkauskio. Šv. Kazimiero Dr-jos leidinys Nr. 541. Kaunas, 1933 m.

"ŠVENTĖSE SU ŠVENTAISIAIS," dvasiški mąstymai visoms metų šventėms, Kun. Chaignon, lietuviškai atpasakojo kun. M. Vaitkus. Šv. Kazimiero Dr-jos leidinys Nr. 556. Kaunas, 1933 m.

"JONUKAS IR SAMUKAS," E. Thompson Seton. Lietuvių kalbon laisvai vertė Pr. Mašiotas. Šv. Kazimiero Dr-jos leidinys Nr. 559. Kaunas, 1933 m.

"ŽIDINYS," literaturos, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo mėnesinis žurnalas. Nr. 3, 1933 m. Kovo mėn. Kaunas.

MEILĖ, MEILĖ — TU GALINGA

Meilė, meilė—tu galinga,
Be tavęs man džiūst krūtinė!
Tavo galė stebūklinga,
Tu audringa, tu ugninė!

Meilė kuria skaisčia viltį,
Daug energijos priduoda,
Keršto sielai liep' nutilti,
Visad skaistų kelią rodo.

Meilė skaisti, kaip aušrinė,
Spindi ant dangaus aukštai.
Kaip rytmetį sidabriniai
Krent nuo saulės vis lašai.
Meilė vilgo jautriai širdį,
Milijonus minčių beria
Tam, kas tik jos balsą girdi,
Rod's kad auksu žerte žeria.

Nėr pasauly tokio turto,
Kuris meilę užvaduotų,
Nėr kas laimės tiek sukurtų,
Kas linksmumo tiek priduotų.

Tas laimingas, jei kas kartą,
Tyros meilės globoj skęsta.
Šventai pildo žodį tartą —
Tam saulutė neužgęsta.

Laima

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS

1. ANIOLAS SARGAS—Balto celluloid apdaryta, su kryžiumi vidury $2.00
2. ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarais $1.75
3. ANIOLAS SARGAS—Minkštais odos apdarais $1.50
4. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Balto celluloid apdarais, su kryžiumi vidury $2.00
5. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Balto celluloid apdarais $1.75
6. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Minkštos odos apdarais $1.50
7. MALDŲ RINKINĖLIS—Prast. apdarais 40c
8. MALDŲ VAINIKĖLIS—audekliniais apdarais 70c

NAUJASIS TESTAMENTAS $1.25

POEZIJA IR DAINOS

EILIŲ RINKINYS—Paparonio 50c
SAULĖ IR SMILTYS (Eilės) Balio Sruogos.. 25c
PRANO VAIČAIČIO RAŠTAI (eilės), tomas VI-tas 60c
RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto 25c
MAIRONIO MAČIULIO—Mūsų Vargai 50c
MAIRONIO MAČIULIO—Jaunoji Lietuva antroji laida 50c

LRKSA NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, paauksuoti $1.00
MOTERIŠKI, auksiniai $1.50
VYRIŠKI, auksiniai $1.50
VYRIŠKI, paauksuoti $1.00
MOTERIMS SAGUTĖS $1.50
ŽIEDAI, 10 Kt. $7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

LAPKUS, trijų veiksmų tragi-komedija—E. RuceviČiaus 25c
JURGIS DURNELIS, 4 veiksmų komedija. Žemkalnio 25c
BIRUTĖ, 2-jų veiksmų melodrama—Žemkalnio 25c
M. VAITKAUS—Brėkšta, poema 15c
Raudoni Žiedai, eilės 40c
M. VAITKAUS—Šviesūs krislai, eilės 40c
PUTINO—Kunigaikštis Žvainys, poema, ir Iš A. MICKEVIČIAUS RAŠTŲ 70c
F. SCHILLER'IO "Klasta ir Meilė," 5 veiksmų miestelėnų tragedija 50c
A. ČEKOVO—Vyšnių Sodas, 5 veiksmų komedija 40c
K. GAIGALO—Laisvės Kovotojai 25c
GLASS ir KLEINO—Potašas ir Perlamutras, 3 veiksmų komedija 40c
H. IBSENO—Šmėklos, šeimos drama trimis veiksmais 40c
DANGUS, BRANGUS, 2 aktų komedija 20c
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA, monologas 10c
ĖMĘS IR KALBĖK 20c
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama 40c
JURGIS ŽIBURYS, 3 veiksmų vaizdelis 15c
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo 15c
PRABOČIŲ ŠEŠĖLIAI, drama 75c
RYTŲ SVEČIAS, drama 4 aktų 50c
TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija 20c
TRYS SESUTĖS, 4 4veiksmų drama 60c
VALKATA, 4 veiksmų dramos vaizdelis 50c

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio 15c
PELENŲ JURGUTIS—Apysaka—Kun. J. Jakšto 35c
ŠILTIEJI IR ŠALTIEJI KRAŠTAI—Pr. Mašioto 35c
VAIŽGANTO RAŠTAI—Tomas VI 60c
ŠV. JĖZAUS VARDO DRAUGIJOS ĮSTATAI — Kun. P. Saurusaičio 45c
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus 75c
PERGYVENTOS VALANDOS, 144 pusl. (Karvojaus laiškai) 25c
KATALIKŲ BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. Antano Wapplerio 50c
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS 5c
ŽEMAIČIŲ VYSKUPYSTĖ, 247 pusl. Vysk. Mot. Valančiausko 40c
PAMOKSLAI BE KUNIGO, 214 pusl. Kun. Jonas Gerutis 40c
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas 25c
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. I dalis. 50c
KRIAUČIUS MOTIEJUS, dialogas 25c
MONOLOGAI: Blaivin. Pirmininkas Art Vienų Pečių; Šimas Oratorius 15c
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. II dalis. 50c
IŽDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson. ... 35c
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būčys. Minkštais apdarais $1.50
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būčys. Kietais apdarais $1.00
SCENOS ĮVAIRUMAI, kelios komedijos 40c
ATSARGIAI SU UGNIMI 10c
APIE APDRAUDĄ 5c
DEGTINĖ—NUODAI 15c
BOTANIKA 20c
DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 m. 25c
EUROPOS ISTORIJA 50c
KRAŽIŲ SKERDYNĖ 25c
KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS 50c
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS? 5c
KŪDIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. Saurusaičio) 10c
LIETUVIAI KATALIKAI ir Kitos Srovės 10c
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA 20c
LOGIKOS EVOLIUCIJA 5c
LAISVĖN BĖŽENGIANT 75c
MOTERYSTĖS NESUARDOMYBĖ 10c
METRAŠTIS—1916 METŲ 75c
NAUJOS GADYNĖS PRIEAUSRYJE 15c
PUTINO RAŠTAI, 1 tomas 30c
LAZDYNŲ PELĖDOS RAŠTAI, IV tomas ... 30c
NAUJOJI VALDŽIA 5c
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI 50c
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ 10c
RŪTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti 20c
RAMBYNO TĖVYNĖJE 35c
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMEN 25c
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ 15c
VIENYBĖJE—GALYBĖ 25c
ANYKŠČIŲ ŠILELIS, eilės 10c
JONO KMITO EILĖS $1.50
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS 25c
PAVASARIO BALSAI. Maironio $1.00
TĖVYNĖS GARSAI, eilės 15c
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės) 40c
LIETUVOS ISTORIJA 65c
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA 35c
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai 40c
BAŽNYČIOS ISTORIJA 75c
LIETUVOS ISTORIJA 40c
A BRIEF LITHUANIAN GRAMMAR 35c

MUZIKA

STANEIK-LAUMENSKIENĖS

ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu 25c

J. TALLAT-KELPŠOS KŪRINIAI

GAILESČIO GIESMĖ 10c
KETURI SUKTINIAI 50c
NUPLASNOK 25c
OI, TU, LAKŠTINGALĖLE ir Vanagėlis tupėjo 15c
BALNOK, TARNE, ŽIRGĄ ir Gerkim, broliukai 15c

ANTANO BAČIULIO KŪRINIAI

KO VĖJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianui 50c
ARTOJAS (Duetas) 75c

JUOZO ŽILEVIČIAUS KŪRINIAI

ČIA KRAŠTAS LIŪDNAS ir Gaudžia, gaudžia aukso varpas 30c
GIRTUOKLIO DAINA 40c
JAU PAVASARIS ATĖJO 25c
LAISVĖS DAINA 35c
NULIŪDIMO VALANDA 40c
ŠĖRIAU ŽIRGELĮ 75c
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS 25c
UBAGĖLIS 50c

STASIO ŠIMKAUS KŪRINIAI

KAREIVIŲ DAINA 40c
SUNKU MAN GYVENTI 35c

AL. KAČANAUSKO KŪRINIAI

SUDIEV LIETUVA 25c
SUDIEV LIETUVA. Mišriam chorui 20c
GERK, GERK, GIRTUOKLĖLI. Mezzo sopranui 30c
LIETUVIŲ IMNAS 20c
MYLIU TAVE 25c
O, KAIP MIELA ĮSGIRST 45c
UŽ KLYSTANČIUS ŽMONES 45c
TŲ MERGELIŲ DAINAVIMAS 25c

M. PETRAUSKO KŪRINIAI

GRAŽI GAMTA 50c
SKAMBANČIOS STYGOS 75c

JUOZO NAUJALIO

GIEMINĖLIS (bažn. chorams ir mokykloms).. 40c
MAN LIŪDNA. Mišriam chorui 30c
VASAROS NAKTYS. Mišriam chorui 30c
AR SKAUDA MAN ŠIRDĮ? 50c

ALEKSANDRO ALEKSIO KŪRINIAI

Vienam Balsui prie Piano

GRAŽI ČIA GIRUŽĖ 50c
MEILĖ UŽDĖGTA KRŪTINĖ 65c
O, PAŽVELKI 50c
VISUOMET ŠIRDIS SURAKINTA 60c

Duetai

MOTERŲ SĄJUNGOS IMNAS 50c
GIESMĖ Į ŠVENTĄ KAZIMIERĄ 50c

Mišriam Chorui

GINKIM ŠALĮ LIETUVOS 50c
PIRMYN Į KOVĄ 50c
IŠAUS VASARĖLĖ, Tu mano mergelė, Išbėgo mergytė 50c
KAIP AŠ BUVAU JAUNAS, žiūrau anksti rytų, Aš užgimiau Lietuvoj 50c
EIKŠ, MANO MERGELĖ, Aš sutikau žydelį, Kam anksti kelcis 50c
MIELS TĖVELI; Oi, skauda galvelę; Atsigėriau žalio vyno 50c
OI, DŽIUM-DŽIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernužėlis; Aš turėjau vištą 50c
TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemunas; Oi, čiučiai-liūliai 50c
NE MARGI SAKALĖLIAI 30c
MEILĖ (Love). Solo balsui, smuikai ir pianui Lietuvių ir anglų kalbose $1.00
PIEMENĖLIS, duetas 50c

P. SARPALIAUS KŪRINIAI

DUKRUŽĖLĖ 50c
VAKARAS 35c

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA

KATAKIZMAS, kun. Kulikausko 30c
A-B-C 35c
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis I 30c
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis II 40c
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Kun. S. Draugelis 15c

ŽODYNAI.

J. NORKAUS. — Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlis ..... .40
ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS žodynėlis ..... .75

"GARSAS"
73 East South Street P. O. Box 421
WILKES-BARRE, PA.

LIETUVIŠKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Nepardiuok pirm negu pasiteirausit pas mus. Rašykit:

KURT H. SCHURIG & CO.
50 Broadway New York

EXTRA!

Negirdėta Amerikos Lietuviams Naujiena!

C. G. LUKŠIS ATVEŽĖ

Pačių lietuvių Lietuvoje pagamintą pirmąją

Lietuvišką Filmą 7 Dalių

"ONYTĖ IR JONELIS"

Filmos pastatyme dalyvavo Valstybės Dramos Baleto Artistai ir Valstybės Dramos Studijos Mokiniai.

Visi Amerikos lietuviai būtinai turi pamatyti tą filmą, nes joje be labai gražių kaimiečių ir miesto gyvenimo vaizdų bus daug gražių ir įspūdingų Lietuvos vietų. Be to bus įdomūs paveikslai iš Jaunų Ūkininkų Ratelių Darbuotės ir daug kitų visokių įvykių Lietuvoje.

BUS RODOMA:

Balandžio 19-20 dd. šv. Kazimiero parapijos salėj, Pittston, Pa.

Nedėlioj, balandžio 23 d. parapijos svetainėj, Plymouth, Pa.

Balandžio 24 ir 25 dd. Švč. Trejybės par. svetainėj, Wilkes-Barre, Pa.

Balandžio 30 d. Šv. Marijos parapijos salėj, Kingston, Pa.

VISUR PRADŽIA 7:30 VAL. VAK.

RODYS IR AIŠKINS

C. G. LUKŠIS

KENČIANTIEMS PLAUČIŲ LIGOMIS

Jei jūs kankinatės džiovos, dusulio, šalčių, kosėjimu, bronchitis ir slogomis, ar kitomis plaučių ligomis, nieko nelaukdami pabandykit Dr. F. J. Simanovskio importuotą Šventojo Kalno Arbatą. Tai geriausia pasaulyje gamtos gyduolė. Tūkstančiai dėkoja laiškais ir giria šią nepaprasta Šventojo Kalno Arbatą, kuri daug žmonių išgydė.

Pragos Kardinolas S. P. Skrbensky iš Bohemijos rašo:

Gerbiamas Dr. Simanovski: Jūsų Šventojo Kalno Arbata yra tikra dovana kenčiančiai žmonijai. Dėku už šią gamtos gyduolę. Ja aš nusikračiau plaučių ligos. Dabar aš esu sveikas ir galiu jums išreikšti savo pilną padėką.

Jo Šventenybė Popiežius Leonas XIII apdovanojo Šv. Petro Ordenu šios gydančios Šventojo Kalno Arbatos išradėją.

Pakelis jos tekaštuoja tik $1.20. Prisiunčiama į namus. 6 pakeliai $6.00. Rašykit ir reikalaukit:

E. G. HERB CO., DP. 38
784 Seneca Ave., Brooklyn, N. Y.

EKSKURSIJOS ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš New Yorko į KLAIPĖDĄ Per Gothenburgą

GREITA KELIONĖ į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

"BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS"
PIGIOS LAIVAKORTĖS

IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORKO:

S. S. Drottningholm.... Gegužės 20
M. L. Kungsholm..... Birželio 3
S. S. Drottningholm.... Birželio 12
M. L. Gripsholm..... Liepos 3

EKSKURSIJOS:

M. L. Kungsholm..... Gegužės 8
*M. L. Gripsholm.... Gegužės 27
*Tiesiog į Klaipėdą be persėdimo

Informacijų ir laivakorčių kreipkitės į vietinį agentą.

Swedish American Line
21 STATE ST., NEW YORK, N. Y.
CHICAGO, Ill. 181 N. Michigan Ave.
BOSTON, MASS. 10 State Street
DETROIT, MICH. 73 Monroe Street

Senų Laikų Vaistas Palengvina Gėlima Pečiuose

"Per du metu kankino mane nuolatinis skausmas nuo baisaus gėlimo pečiuose. Išbandžiau visokius linimentus, bet nė vienas nepagelbėjo man. Draugas rekomendavo man Internal Pain-Expelleri ir tik po dviejų išteptimų juomi visi mano skausmai pranyko. Pain-Expelleris yra geriausias iš visų linimentų."

J. S.
Lockport, N. Y.

PAIN-EXPELLER

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Iš Chiagos R. K. Federacijos apskr. susirinkimo

Balandžio 5-tą įvyko gausingas Federacijos apskrities mėnesinis susirinkimas, Aušros Vartų par., West Side.

Įdomiai ir plačiai svarstyta šių dienų svarbiausieji įvykiai.

Pasaulinės parodos komisija—p. Sakalienė, B. Bitautienė ir Mickeliūnas—pranešė iš jų veikimo. Susirinkimas susidomėjo ir nuodugniai svarstė, kad Chicagos lietuviai su garbe pasirodytų Pasaulinėje Parodoje.

Eina pranešimai iš spaudos savaitės. Trijose kolonijose įvyko spaudos reikalu platinimo vajus, bet kitose, kur nėra Federacijos skyrių, ten da tuo tarpu kol kas nieko nedaroma. Betgi pradėtas darbas sparčiai varomas pirmyn.

Vakarinių Valstijų Seimelio komisija — p. Sakalienė ir Bacevičius—duoda pranešimą. Konferencija pavyko. Dalyvavo gausingas būrelis atstovų, svarstyta gana plačiai rimti klausimai.

Į Pasaulinės Parodos susirinkimus išrinkti šie atstovai: pirm. Žvirblis, P. Bacevičius, kun. M. Urbonavičjus, Grybas, O. Aleliūnienė ir kun. Mačiulionis.

Korespondentė

CLEVELAND, OHIO

Trumpos Žinios

Clevelande katalikiškos dirvos veikėjai eina prie tikslaus susipratimo. Čia oficialiai yra bandoma sujungti visas jėgas katalikiškos spaudos platinimui.

Katalikiškų Draugijų Sąryšio susirinkime, laikytame kovo 29-tą, išrinkti du korespondentai, — t. y. J. Sadauskas ir A. Padegimas, kurie sykiu su kitais veiktų aprašinėdami katalikiškų draugijų veikimą.

Katalikiškos spaudos platintojams ir korespondentams lieka būtinas reikalas susijungti į vieną bendrą ryšį, prisilaikyti vienos bendros minties ir bendros etikos. Praėjusiais laikais korespondentų iš šios kolonijos nestigdavo, bet... Kaip pervirš didelis duosnumas pagimdo nuolatinius elgetas, taip pervirš didelis aprašymas sutveria tinginius ir atbukėlius. Pagyros mažai suprantantiems sukelia pasididžiavimo dvasią ir toki asmenys mano, kad tikrenybėje jie yra tokiais, kaip jie tituluojami, būtent, žvaigždės, Vytautai, Birutės, Karuzai ir tt.

Šiame klausime būtų galima surašyti ilgiausias laikraščių špaltas, bet tas laikraščių skaitytojams neatneš jokios naudos nė įdomumo, tas turėtų būti tik pačių korespondentų apsvarstyta.

Clevelande yra priskaitoma tarp 18-20 tūkstančių lietuvių, būtų nemaža sau kolonija. Kitados Clevelando lietuviai buvo pavyzdis net ir kitoms lietuvių kolonijoms, kuomet jie dirbo sutartinai dėl idėjos.

Išeitis iš stagnacijos yra plati, reikia tik noro ir pasišventimo, o visos kliūtys pačios išnyks.

Katalikiškų Draugijų Sąryšis rengia visuomenišką piknyką, kuris įvyks liepos 2-rą, Aggs Grove Darže. Vieta beveik daugumai jau yra žinoma.

Kat. Draugijų Sąryšio
Koresp. *Ad. Padegimas*

Susirinkimas

Kovo 29 d., Liet. svet., C. L. K. D. Sąryšio įvyko mėnesinis susirinkimas, kuris buvo gana gyvas ir jaukus.

Komisijos savo darbą vienos jau atliko, kitos varo pirmyn.

Liet. Dienos rengimo kom. raportavo, kad darbas užbaigtas ir Kultūros Darželiui jau perduoti pinigai — $117.18.

Piknyko komisija pranešė, kad liepos 2 d. daržas jau paimtas. Sąryšis išreiškė komisijoms padėkos žodį už jų tokį puikų pasidarbavimą.

Taip pat buvo padarytas vienas ir naujas nutarimas, kad visos draugijos, kurios tik priklauso Sąryšy, įsileistų Sąryšio išrinktuosius korespondentus į savo susirinkimus. Šių koresp. tikslas aprašinėti visų draugijų veikimą ir jųjų egzistavimą ir tt.

"Aušros Sūnūs" jau scenoje

Balandžio 2 d., miesto Auditorijos mažajame teatre, Kultūros Darželio Sąjunga statė scenoje įžymų ir pamokinantį teatralį veikalą, keturių aktų tragediją, Čiurlionienės parašytą. Apie šio veikalo puikų pastatymą ir apie jo gražų turinį labai gražiai parašė "Cleveland Dealer."

Gal dėlto šis kūrinys taip šauniai pasisekė atvaidinti, kad jame dalyvavo seniau pasižymėję clevelandiečių liet. tarpe vaidilos, kaip tai: Rusteika — Pr. Sutkus, jo žmona, Rusteikienė — O. Mačiutienė, Jurgis, jų sūnus — Pr. Bartnykas, Rožė, jų duktė — P. Urbšaitė Albinas, jos mylimasis — J. Ravertšteinas, Barbora — P. Glugodienė, Kaimietis liet.—M. Žitkus, Petrovas — A. Zdanys, Šolčias — J. Mičiulis.

Tik vieną dalyką turiu primesti nekuriems lošėjams už iškraipymą anglų spaudoje savo gražių liet. pavardžių, kad net kitos pavardės visai nebuvo panašios į lietuviškas. Kitas dalykas, kad mūsų tautiečiai nemoka įvertinti scenos mėgėjų darbą ir jų pasišventimą — neatsilanko skaitlingai į parengimus, o tas labai pakerta energiją ne tik lošėjams, bet ir visiems visuomenės ir savo tautos labui darbuotojams. Šiame vakare irgi nebuvo žmonių, kiek galėjo būti, nors darželiui parama reikalinga ir net skubi.

Kitas puikus šio vakaro užsirekomendavimas programoj — gerb. A. Šukio orkestras, kuris vaidinimo metu, pertraukose, grojo liet. kurinius, kas mūsų žmonėms labai patiko.

Da du kartu "Aušros Sūnūs" scenoje

Balandžio 9 d., Šv. Jurgio parapijos svet., du kartu buvo pakartotas veikalas: "Aušros Sūnūs." Šiuo atveju nemanau ką daug rašyti apie šį veikalą ir jojo pastatymą, nes jame dalyvavo tie patys vaidilos, kaip ir balandžio 2 d.

Dienos metu, kada buvo vaidinama šis veikalas, žmonių buvo neperdaugiausiai, bet vakare buvo prisirinkę gana apsčiai — pilna parap. svetainė. Šiuo kartu daug prie scenerijų ir šviesų padėjo rengėjams pats šios parapijos klebonas kun. V. Vilkutaitis. Taip pat negalima praleisti nepažymėjus, kad visiems lošėjams buvo surengti specialūs puikūs pietai, kuo visi artistai buvo ir yra pilnai patenkyti. Ne maža garbė priklauso šios parap. klebonui ir šeimininkėms už tokį svetingą priėmimą.

Susirinkimas

Balandžio 10 d., Lietuvių svetainėj, Vyčių 25 kp. įvyko susirinkimas, kurį atidarė gerb. kp. vice pirm. Pr. Mačėnas malda. Nutarimai iš pereito susirinkimo buvo perskaityti šios kp. jaunos ir gabios nut. rašt. p-lės A. Rakauskaitės.

Pirmiausia buvo išklausytas iš C. L. K. D. Sąryšio pranešimas, kurį kp. priėmė be jokių agitacijų.

Toliaus buvo padaryti šie pranešimai: talento vakaro, kuris bus balandžio 23 d., Liet. svet., veikiančiosios komisijos, teatrališkos ir kelių kitų, kurių čia ir nežymėsiu.

Kaip kas metas, taip ir šiais metais, kp. nutarė savo narių tėvelių pagerbimui surengti iškilmingą vakarienę, kurioje visi tėveliai ir mamytės bus pagerbti be jokios įžangos. Šiam darbui buvo išrinkta komisija iš šių narių: A. Rakauskaitė, St. Gardinskaitė, A. Grigalevičiūtė, Pr. Simonaitis ir penkto nario, kurio vardo neteko tikrai sužinoti.

Vytis Pr. Judis, chemistras, ir civilis inž. Petras Shukas pasakė pamokinančias prakalbėles, kuo nariai buvo gana suinteresuoti. Pirmasis kalbėjo apie Lietuvą ir josios kultūrą, antrasis apie Amerikos bankus ir jųjų dabartinį krizį. Abu prelegentai susilaukė nuo narių karštų aplodismentų. Dėl sekančio susirinkimo tapo išrinkti šie nariai pasakyti "spyčiukus": vytis J. Vitkauskas ir p. Luiza.

Beje, šiame susirinkime atėjo apie 12 naujų narių prisirašyti prie 25 kp., tarpe kurių ir trys buvusieji nariai: Regina Greičiūtė, J. Rakauskas ir Ig. Visockas.

Gerb. kp. pirm. V. Krasauskas pranešė, kad sekanti kp. "card party" bus pas vytį A. Vilkutaitį, gegužės 1 d. š. m.

Padėkos Žodis

Gerb. J. Vitkauskas labai širširdingai padėkojo kp. už prisiuntimą gražaus gyvų gėlių bukieto a. a. mamytės šermenims. Taip pat kp. reiškia savo brangiam nariui J. Vitkauskui užuojautą netekus mylimos motinėlės!

Senelis

Pagerbė veikėją

Balandžio 1-mą Clevelando lietuviai pagerbė veikėją Stasę Mušinskienę. Gausus būrys svečių aplankė nežiniomis namus, sveikino su vardadieniu ir apdovanojo įvairiomis dovanomis, kurias jau nuo senai buvo užsitarnavus nepaprastu energingumu ir veiklumu.

Stasė Mušinskienė yra L. R. K. S. A. 142 kp. narė ir čia uoliai darbuojas.

Giminaitės Ona Navickienė, Ona Martišauskienė prirengė puikią vakarienę, net keliais atvejais svečius vaišino įvairiais gardumynais. Svečiams taip besilinksminant, dukrelė Olga Mušinskaitė skambino partapijonų įvairius muzikos dalykėlius. Olgutė yra pianistė ir visuomet dalyvauja programose per radio. Tėvelis p. Mušinskas yra orkestro vedėjas, vienas vyresniųjų muzikų Clevelande.

Dalyvavo dauguma iš LRKSA. 142 kp. valdybos narių — pirm. A. Vilimaitis, vice pirm. M. Dumbliauskienė, sekretorė V. Šukienė, prot. sekr. P. Glugodienė, iždo globėjos Bronė Vilimaitienė, Ona Navickienė, Ona Stapulionienė, O. Kučinskienė, N. Kazlauskienė; "Cleveland'o Žinių" leidėjas P. Šukys ir daugybė kitų svečių, kurių nespėjau pažinti. Taipgi dalyvavo iš toli atvykusi M. Čižinauskienė.

Sveikinam Stasę M. ir velinam darbuotis mūsų tarpe ilgiausius metus!

Buvus

ROCHESTER, N. Y. — Š. m., sekmadienį, balandžio mėn. 30, 7:45 val. vakare, didžiulėje Concordia svetainėje, kampas Hudson ir Clifford Ave., visas šv. Jurgio lietuvių parapijos jaunimas laikys nepaprastai gražų koncertą ir dainų šventę, į kuriuos nuoširdžiai prašoma visų Rochesterio lietuvių atsilankyti ir drauge paremti savo parapiją.

Maloniai sutiko dalyvauti žymiausi Amerikos lietuvaitė dainininkė ir Lietuvos Operos žvaigždė, panelė A. Katkauskaitė iš Hartford, Conn.; taipogi dalyvaus buvęs Lietuvos Valstybės teatro artistas J. Olšauskas; vadovaujant K. Braziui didžiausias šv. Jurgio parapijos choras — apie 100 gražiausiai pasipuošusių dainininkų(kių). *J. C. M.*

AKRON, Ohio. — Balandžio 22-rą rengiamas vakaras. Bus vaidinama "Netikėtai." Draugiško klubo nariai sudainuos kelias lietuviškas daineles. Po to bus šokiai.

J. Sebastinas

"GARSO" SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS GRAŽIAI, GREITAI IR UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ.

IŠ KITŲ MIESTŲ PRISIŲSTI DARBAI VISUOMET ATLIEKAMI LAIKU. VISI ESTI PATENKINTI ŠVARIU DARBU.

SUSIVIENYMO KUOPOS IR NARIAI NEPAMIRŠKIT SAVOS SPAUSTUVĖS.

SPAUDOS DARBUS SIŲSKITE ŠIUO ADRESU:

"GARSAS"
73 EAST SOUTH STREET (P. O. BOX 421)
WILKES-BARRE, PA.

JĖZUITO J. BRUŽIKO MISIJOS

Balandžio 17 iki 30, pas Rev. Ign. Kelmelį, 207 Adams Street, Newark, N. J.

Gegužės 1 iki 7, pas Rev. J. Bakšys, 545 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

Gegužės 8 iki 22, pas Rev. A. Sinkevičių, 68 Chestnut Street, Plymouth, Pa.

Gegužės 23 iki birželio 6, pas Rev. M. Daumantas, 320 Spruce St., Minersville, Pa.

Birželio 7 iki 18, pas Rev. Dr. J. Končių, Holy Cross Church, Mt. Carmel, Pa.

Birželio 19 iki 25, pas Rev. Ign. Zimblį, 3580 Salmon St., Philadelphia, Pa.

PAIEŠKOJIMAI

1) **Vincas Povilaitis** iš Joniškio miestelio išvykęs Amerikon 1913 metais.

2) **Tekliusė Kaniužyčia** (po vyru pavardė nežinoma). Joniškio miestelio (Lietuva) išvykusi Amerikon 1914 metais.

3) **Kazys Beleckas ir Brigyta Beleckienė** iš Joniškio miestelio (Lietuva). 1922 metais gyvenę Akron, O.

Žinantieji apie juos arba jie patys prašomi atrašyti laišką šiuo adresu: **Juozui** — Jono (sūnui) **Povilaičiui**, Panevėžys, "Bangos" spaustuvė. Lietuva (Lithuania).

Paieškojimas Nr. 54

Šie asmenys gyveną Amerikoje yra ieškomi:

Balčiūnas, Viktoras. Kilęs iš Krekenavos vals., Panevėžio apskr.

Čepulis, Vincas. Kilęs iš Joniškio miesto, Šiaulių apskr.

Giniotis, Edvardas. Kadaise gyveno sulig adresu: 2263 East 73rd St., Cleveland, Ohio.

Kuršinskaitė, Matilda. Kilusi iš Joniškio miesto, Šiaulių apskr.

Sadauskai, Pranas ir Antanas. 1927 m. gyvenę Chicagoje.

Sadauskaitės, Petronelė Ragauskienė ir Marcijona Šimkienė. Gyvenančios Chicagoje.

Zlotkus, Romas. Kilęs iš Pandėlio miesto, Panevėžio apskr. Gyvenęs Chicagoje.

Lietuvos Konsulatas,
Room 1904—201 North Wells St.,
Chicago, Illinois.

KAIP DIRBA PETRAŠIŪNŲ POPIERIAUS FABRIKAS

Lietuviškojo popieriaus fabrikas Petrašiūnuose pradėjo veikti pereitų metų pabaigoje. Ir dabar jau popieriaus tiek pagamina, kad iš tikro būtų galima ir visiškai be svetimo iš užsienio įvežamo popieriaus apsieiti—išsiversti.

Savo kokybe lietuviškasis popierius, reikia pripažinti, yra nė kiek neblogesnis už užsieninį, jei negeresnis. Čia reikia turėti dar tas galvoje, kad lietuviškojo popierio fabrikas pradeda dar tik pirmuosius žingsnius, o jau ligi šiol suspėjo lietuviškojo popierio vartotojams visai neblogai užsirekomenduoti, nekalbant jau apie tai, kad jam teko išlaikyti smarkią konkurenciją ir kad dabar turi už jo gaminimui reikalingą žaliavą (anglis, dažus, chemikalus ir kitokią medžiagą) mokėti muitus. O visa tai į jo kainą juk taip pat nelieka neatsiliepę, o vis dėlto jis yra bemaž nė kiek nebrangesnis už tos rūšies užsieninius gaminius.

Kai kurie importininkai, norėdami nukonkuruoti vietos popieriaus gamybą, importuoja iš užsienio antrosios rūšies popierių, kuris tenai nesuranda sau vartotojų, ir čia neprityrusiam vartotojui parduoda kaip pirmosios rūšies prekę.

Neseniai visa eilė spaudos organų ir leidyklų su lietuviškuoju popieriu darė bandymus. Ir reikia pasakyti, kad jie pasisekė: laikraščiai ir knygos išėjo nė kiek neblogesni, kaip spaudžiami ant užsieninio popieriaus. Taip pat visai gerai išėjo iliustracijos.

Fabrike dabar jau išdirbamos visos popierio standarto rūšys, kurios tik Lietuvoje yra vartojamos: laikraščiams, vadovėliams, raštinės knyogms, sąsiuviniams, tabako fabrikams, papirosams ir tt.

Girdėti, kad lietuviškojo popieriaus įstengiama jau tiek pagaminti, kad būtų galima visiškai popierio importą iš užsienio sulaikyti ir dar užsienin eksportuoti ir neišmesti svetur stambių valiutos sumų. Juo daugiau vietinio popierio bus suvartojama viduje, juo didesnis darbininkų skaičius gaus darbo.

PAVASARINIAI IŠPLAUKIMAI Į LIETUVĄ

Velykų išplaukimas Skandinavų Amerikos Linijos "Frederik VIII" balandžio 1-mą išvežė daug keleivių senoj šaly šventes praleisti.

Pavasaris jau čia ir tie mūsų žmonės, kurie ilgis keliaut, puikų pavasario grožį praleisti Lietuvoj, turi progą išplaukti iš New Yorko sekančiais pavasario išplaukimais:

SS. "Frederik VIII" Gegužės 4
SS. "United States" Gegužės 20

Taip pat kreipiam dėmesį į Specialę Didžiulę Vasaros Skandinavų Amerikos linijos ekskursiją tiesiog į Klaipėdą. Didis šios linijos laivas "Frederik VIII" parinktas šiai kelionei. Išplaukia iš New Yorko birželio 3 ir Klaipėdoj pribus birželio 14, tik keletą dienų prieš viduvasario dieną. Šiai ekskursijai laivakortės parduodamos į vieną arba abi pusi. Be atidėliojimo šiai ekskursijai rezervuokitės vietas pas savo artimiausį agentą.

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. VARGONINKŲ SĄ-GOS VALDYBA

Kun. J. Simonaitis—Dvasios Vadas, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.
A. Visminas — Pirmininkas, 57-38 64th St., Maspeth, N. Y.
P. Petraitis, — Vice-Pirmininkas, 147 Montgomery Street, Paterson, N. J.
Brolis J. Banys, M. I. C.—Knygius, St. Mary's College, Thompson, Conn.
J. Brundza — Raštininkas, 182 High St., Brooklyn, N. Y.
J. Stulgaitis — Iždininkas, 122 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

Nusilpnėjęs, Visai be Ūpo

Keletas metų atgal įžymus Gydytojas Specialistas išrado kombinacijų vaistų, kurie darė stebūklus dėl ligonių, kurių organizmas buvo suglebęs ar tik vietomis aktyvus, ir kuriems reikėjo daugiau kai tik paprastą toniką. Ši preskripcija dabar yra pardavinėjama visose vaistinyčiose, tik už Dolerį už pilno mėnesio treatmentą. Jeigu po dvidešimts dienų jūs nebūsite užganėdintas, jūsų Doleris jums bus sugrąžintas. Eikite į savo vaistinyčią ir paklauskite butelį tikro NUGA-TONE—žiūrėkite, kad ant laibelio būtų užrašyta

Nuga-Tone

7 DIENŲ IŠMĖGINIMAS VELTUI REUMATIZMU SERGANTIEMS

Jeigu Jūs sergate Reumatizmu, jūs galite dabar įsigyt Rose Rheuma Tabs, išmėgintą ir gerą priemonę, 7 dienų išmėginimui uždyką. Ši paprasta namine priemonė padėjo šimtams. Pinigų nesiųskit — tik jūsų vardą ir adresą kupono apačioj.

Skaitytojams veltui

Išmėgink šią priemonę VELTUI. Išpildyk kuponą ir siųsk jį skubiai, nirm negu šis liberalis pasiūlymas užsibaigs.

Rose Rheuma Tab Co., (Dept. X-5) 3516 N. Irving Ave., Chicago, Ill.

Prašau siųskit man pilną Rose Rheuma Tabs siuntinį, apmokėtu paštu. Aš mėginsiu 7 dienas, ir toliau nuspresiu kas link jo vartojimo.

Vardas .....
Adresas .....
Miestas..... Steitas.....

Jei Nori Žinot Kas Pasauly Dedasi, Skaitykit

"AMERIKOS LIETUVĮ"

BEPARTYVIŠKĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

Prenumeratos Kaina Suv. Valstijose $1.50; Kanadoj ir Lietuvoj $2. metams

1—Kas dabar prisiųs $1.50, tas gaus Amer. Lietuvį metams ir $1 vertės knygų, pasirenkant iš žemiau paduoto sąrašo.

2—Kas prisiųs $5, tas gaus Amerikos Lietuvį metams ir už $12 vertės knygų, pasirenkant iš to paties knygų sąrašo.

3—Kas Prisiųs $10, tas gaus Amerikos Lietuvį per 2 metu ir visas čia sužymėtas knygas, vertės 25 dolerių.

ŠTAI TOS, $25 VERTĖS KNYGOS, KURIAS GALIT ĮSIGYT UŽSIRAŠANT AMERIKOS LIETUVĮ:

1—Valgių Gaminimo Knyga..	$1.00	16—Daktaras Kišeniuje	1.00
2—Didysis Sapninkas	.75	17—4-rios Juokų Knygos	.75
3—4-rios Ukininkystės Knygos	1.50	18—3-ys Knygos Eilėraščių....	1.20
4—Suv. Valstijų Konstitucija ir Suvienytos Valstijos.....	.50	19—Ben-Hur, Istorija iš Kristaus Gyvenimo Laikų	1.50
5—Kuo Galim Tikėt Šiandien ir Gyvenimo Filosofija	.30	20—Prancuzų Revoliucija	.40
6—Rasputinas—Apysaka	.40	21—Belaisvio Balsas—Apysaka.	.15
7—Pradžia ir Pabaiga Carizmo	.25	22—Gyvulių Protas	1.80
8—Lietuvos Kariuomenė	.40	23—Lietuva Karės Metu	.50
9—Angliškai Liet. Žodynėlis...	1.00	24—Geležiniai Nagai—Apysaka	.35
10—Lituvių Kalbos Gramatika.	.50	25—Lietuvos Įstatymai	4.00
11—Vokiečių Kalbos Rankvedys.	.35	26—Teisyklės Vest Susirinkimus	.15
12—Prancuzų Kalbos Rankvedys	.50	27—Lietuvos Rankvedys su 1200 Adresu	.25
13—Rusų Kalbos Rankvedys...	.35	28—Vilniaus Albumas su Lietuvos Istorija	4.00
14—Esperanto Kalb. Rankvedys	1.00	29—Bijunėlis, Teatras su Dainom	.50
15—Aritmetikos Rankvedys....	.50		

Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

JUOZAS ŽILEVIČIUS

LIETUVOS BAŽNYTINĖS PROVINCIJOS GIESMYNAS

(Cantionale pro tota Provincia Ecclesiastica Lituana)

Praeitų metų galc susilaukėme senai laukto bažnytinio giesmyno pritaikinto Bažnytinei Lietuvos Provincijai. Giesmyną paruošė a. a. prof. T. Brazys, Kaišedorių Kapitulos prelatas; spaudai parengė, papildė ir išleido kun. Ad. Sabaliauskas.

Spausdintas Belgijoje, nes Lietuvoje neturi dar spaustuvės reikalingų Grigaliaus chorale vartojamų ženklų. Puslapių turi 340, paaiškinimai visi spausdinti raudona spalva, psalmės paženklintos vietos didesnėmis raidėmis, kur keičiasi meliodiniai psalmėse pasikėlimai bei nusileidimai. Darbas gražus, popiera gera, stipriuose odiniuose viršuose įrištas (yra ir neįrištas), kaina nepažymėta. Paskirstytas į dvi dalis ir du priedu.

Šiek tiek randasi korektūros nepastebėtų klaidų (81 psl. paskutiniojoje gaidų eilėje raktas paliktas ketvirtoje linijoje — turi būti trečiojoje; 153 psl. šeštoje gaidų eilutėje "Cedunt," turi prasidėti "c," o ne "a" gaida; 295 psl. trečiojoje gaidų eilėje, iš Naujalio "Giesmynėlio" paimtoje giesmėje transponuota tonu aukščiau, pirmame takte turėtų būti: "d, d, e"; 297 psl. antroje gaidų eilėje turėtų būti: "c, d, c, a" — taip pat iš Naujalio "Giesmynėlio" ir k.) ir net vienoje vietoje, kur nurodoma "pataisytinos kantionale klaidos," 12 psl. iš "do-si" į "do-la", nurodytoje vietoje randasi "do-la," — tai nežinia, ar pataisoje klaida, ar 12 psl.? Antrą laidą leidžiant leidėjams bus nemažai darbo korektūros klaidas pataisyti, nors be spaudos klaidų sunku apseiti, ypač spausdinant užsienyje. Bendrai imant, turinio ir formos žvilgsniu kopijuota prieš karą vartotas Lietuvoje Suržynski'o kantionalas.

Po prakalbos, kur lietuviškai aprašoma leidėjo, kun. Sabaliausko, šio giesmyno istorija, seka pirmutinė dalis: Processionale. Toje dalyje viskas paimta iš "Liber Usualis," arba kitaip sakant iš "Graduale," išskyrus Velykų Prisikėlimo, Šeštinių, Sekminių ir Dievo Kūno apeigas. Toje dalyje randasi lietuviškai tik "Per Tavo Šventą Prisikėlimą" ir "Linksmą Dieną apturėjom." Visi paaiškinimai vien tik lotynų kalba. Visos gaidos keturių linijų sistemoje, net ir lietuviškosios. Čia telpa pradedant "Asperges," "Purificationis," "Cinerum," "Dominica Palmarum" ir baigiasi Dievo Kūno apeigoms skirtomis pamaldomis. Taip pat įeina "Pro Gratiarum Actione," vyskupo atsilankymui, parapiją vizituojant, "De Confirmandis," "Die Festivo Papali," "Die Festivo Episcopali," "Modus Orandi Pro Patria," "In hon. S. Antoni" (Si quaeris: Lietuvoje giedamoji ir Romaniškoji — Seraphicum — melodijos). Taip pat įeina ir Didžiosios Savaitės giedamosios dalys, išskyrus "Matutinum." Kitaip sakant, toje dalyje telpa grynai liturginės giesmės.

Antroji dalis: Funebrale. Šioje dalyje telpa viskas, kas tik surišta su laidotuvėmis: konduktai, ekzekvijos, mišios už mirusius ir prisiminimui mirusiųjų uždūšinių procesijoje. Čia randasi keturių linijų sistemoje parašyta ir choralinė melodija "Diena rūsčio."

Po to seka pirmas priedas: Appendix I. — "Giesmės ir litanijos" (lietuviškai). Viso 26 giesmės ir 6 litanijos (litanijos harmonizuotos vargonams arba mišriam chorui ir kun. Brazio viena litanija — Šv. Panos Marijos — vyrų chorui). Aiškumo dėliai, man rodos, bus svarbu paminėti tilpusias giesmes ir litanijas smulkiau, būtent:

1. Pulkim ant kelių (iš J. Naujalio "Giesmynėlio")
2. Šventas Dieve ir Dievas mūsų prieglauda (keturių linijų sistemoje)
3. Sveikas Jėzau gimusis (J. N.)
4. Gul šiandieną (liaudies motyvas)
5. Kurs kentėjai (J. N.)
6. Jėzau Kristau maloniausis (J. N.)
7. Alyvų daržely (J. N.)
8. Kryžiau šventas (J. N.)
9. Ateik, Dvasia Šventoji (Al. Kačanausko patiekta)
10. Viešpatie Jėzau (Garbę ir šlovę)—(J. N.)
11. Dieve gėrybių (J. N.).
12. Eina Dievas (?)
13. Nuženk, Švenčiausias Sakramente (kun. Brazio originale)
14. Prabilkit stygos (kun. Brazio originale)
15. Garbė Tau, Jėzau (Liaudinė gaida)
16. Jėzau, pas mane ateiki (J. N.)
17. Prieš taip didį Sakramentą (J. N.)
18. Garbinkime Šv. Sakramentą (J. N.)
19. Tegul būna garbinamas (J. N.)
20. Sveika Marija, Dangaus Lelija (J. N.)
21. Sveika Marija, Motina Dievo (?)
22. Marija, gražiausia Panele (Al. Kač.)
23. Marija, Marija! (J. N.)
24. Pone Karaliau (liaudies giedama)
25. Laba naktis (J. N.) Labai vertintinos p. Al. Kačanausko patiektosios melodijos.
26. Saldž. Jėzaus Vardo litanija (Al. Kač.)
27. Šv. Jėzaus Širdies litanija (Al. Kač.)
28. Loretinė Šv. Panos Marijos litanija (Al. Kač.), nauja gaida
29. Tos pat litanijos senoji gaida (J. N.)
30. Tavo apgynimo šaukiamės (liaudies)
31. Šv. Panos Marijos litanija (kun. Brazio) vyrų chorui I ir II pasikeičiant, kur sudaro vieną čielybę
32. Tavo apgynimo (J. N.)
33. Šv. Juozapo litanija (Al. Kač.)
34. Visų Šventųjų litanija (Al. Kač.) J. Naujalio variantas — su maldų priedu.

Visos litanijos parašytos su smulkmeniškai paženklintais fonetiniais tarmės ženklais.

Ir paskutinis priedas: Appendix II. Šioje dalyje telpa "Tonus "Confiteor" ir pastoviosios dalys "Ad completorium."

Kaip viršuje paminėta, matome, kad tai yra didelė knyga su gana įvairiu turiniu. Svarbu tai, kad visas litanijas, išskyrus Širdies Jėzaus," galima giedoti ant balsų — choru, nes minėtoji litanija tur būt tokioje harmonijoje, kokioje čia patalpinta per neapsižiūrėjimą, yra patekusi dėl to, kad mišram chorui neįmanoma dėl per žemų ir nuo tenorų pertoli atitolintų bosų, o vargonams be pakojų (pedalų) ar fisharmonijai vienom rankom neišsiekiama. Kitoje laidoje tas nepatogumas turės būti sutvarkytas prieinamesnėje ir patogesnėje formoje.

Žiūrint į kantionalą, Suržynskio nustatyta tvarka, kantionalas visapusiai yra patenkinantis, bet žiūrint praktiškumo ir patogumo žvilgsniu — daug ką galima ir reikalinga pastebėti, turint omenyje kantionalo brangumą (rodos, įrištas į odą kainuoja apie $3?), vartotojus ir aplinkybes.

1. Formatas visai nepatogus, jojo negalima kišenėje nešioti— per didelis; tuo tarpu, kai kitų tautų nuo senai vartojančių panašius giesmynėlius, yra vartojamas kišeninis formatas. Neestetinga ir nepatogu po pažasčia nešioti knyga, ypač lietuotam ar šlapdribos ore. Knyga gi taikinta specialiai Lietuvai, o mes juk gerai žinome koksai Lietuvos oras.

2. Knyga didesniosiose parapijose, kur daug mirimų ir ekzekvijų, bus vartojama kasdien. Tat ką bendra turi su kasdieninėmis giesmėmis pirmutinė dalis ir lietuviškasis priedas? Pirmutiniojoje dalyje esančios giesmės—maldos pasitaiko vieną kartą metuose (Velykos, Pelenų diena, Sekminių apeigos ir tt.). Kam tat jas reikalinga kasdien įampyti vartojant veik kasdieninėse pamaldose (laidotuvės, ekzekvijos), kurios vos tik užima vieną dalį knygos, o visa kita, taip sakiau, pirmutinėje dalyje, lietuviškąjį priedą ir antrąjį priedą bereikalingai čia sudėjo, nes jie metiniai svečiai. Tuo tarpu, yra pigus, patogus, visur plačiai vartojamas Dr. Fr. X. Mathias'o giesmynėlis skirtas gedulingajai daliai—"Officium pro defunctis" (Fr. Pusteto leidinys). Kitos dalys, kaip minėjau, išskyrus lietuviškas giesmes, randasi mišole "Liber Usualis," antiphonaruose, gradualuose, kuriuos turi vargoninkai, o Didžiajai Savaitei labai gražiai yra lietuviškai versta su lotyniškuoju tekstu kun. Sabaliausko net su lietuviškais paaiškinimais ir visomis smulkmenomis. Tą knygą vargoninkai visi turi. Be to, pirmutinėj ir titose dalyse paaiškinimai visi padėti lotyniškai. Kįla klausinas, kam ta knyga taikinta: dvasiškijai ar vargoninkams? Dvasiškijai nereikalinga, nes čiame kantionale nepilnos maldos sudėtos; dvasiškija ir klerikai seminarijose vartoja mišolus, breviorus ir kitas knygas grynai lotyniškai parašytas. Vargoninkams lotyniški paaiškinimai nesuprantami. Čia, kaip matyti, nežiūrėta į kantionalo praktiškąją pusę, bet padaryta tik todėl, kad kiti taip darė, lyg, rodos, būtų reikalinga palaikyti tradicija. Raudona spalva įdėjimas lotyniškųjų paaiškinimų labai pabrangino knygos vertę. Mačiau panašių giesmynų išleistų vokiečių, prancūzų ir anglų kalbomis kalbančiom provincijoms, ten panašūs paaiškinimai įdėti tąja kalba, kuriam kraštui taikinta.

3. Taip pat nesuprantama, kuriam tikslui kai kurios giesmės gedulingoj daly po kelis kartus kartojama. Pav.: De pro fundis (156, 176, 227 psl.), Libera (162, 216, 247), Misere (157, 219) ir daug kitų. Įžangoje sakoma, kad praleista priedas "su intonacijomis "Gloria in exelsis"... lekcijų ir tt.; nors nedaug, bet visgi 272 psl. randame *"Tonus lectionis"* įdėta.

4. Nesuprantamiausia yra: kodėl pateko čia tiek daug iš Naujalio giesmynėlio tų pačių giesmių? Kam reikalinga dėti "Pulkim ant kelių," "Šventas," "Dievas mūsų prieglauda," "Sveikas, Jėzau gimusis" ir d. k., kurias visi žmonės žino ir gieda atmintinai, o prie to kiekvienoje maldaknygėje randasi? Daug būtų naudingiau padaryti naują laidą Naujalio giesmynėlio papildant reikalingomis, sudedant po keletą variantų įvairiose vyskupijose vartojamų tų pat giesmių įvairias melodijas. Tuomet tokį giesmynėlį būt galima už kelias dešimtis amerikoniškų centų pirkti ir būtų prieinama plačiosioms masėms savo kaina ir talpintų savy virš šimto vartojamų giesmių. *Ar rasis bent vienas žmogus, kuris iš šio kantionalo naudos lietuviškas giesmes, reikia labai abejoti.*

Suglaudus įvairius beprasmius priedus krūvon ir juos pašalinus, paliekant tik tuos, kurių negalima mišioluose atrasti (Si quaeris, Dieną rūsčio su gaidomis, Dievo Kūno švenčių apeigos — Evangelijų tvarką, Resurekciją ir t. p.) ir papildant Lietuvoje vartojamas, bet čia kodėl tai neįdėtas (jos labai reikalingos, bet sunkiai kur surandamos): "Salve Jesu Parvule," "Jesu tibi sit gloria," "Qui passus" (kalėdojant giedamos Žemaitijoje ir šiaip kai kuriais laikais bažnyčioje), 40 val. tvarkos maldų paaiškinimas (tiesa, dalinai galima pritaikinti iš Kryžiaus Dienų) ir k., tuomet kantionalas tikrai pasiektų savo tikslą, būtų per pusę mažesnis, pigesnis ir platesnėms masėms prieinamesnis (sakysime: rožančininkams ir kitiems giesmininkams bažnytinėse procesijose giedantiems, bet prie choro nepriklausantiems ir kit.).

Kaip teko nugirsti Amerikoje gyvenančių suindomintų tuo reikalu daugumos nuomonę apie kantionalą, kurio taip laukta ir daug tikėtasi, likosi apsivylę, nes jis toli gražu nepatenkina savo tikslo. Tenka daryti pastangų, kad Naujalio giesmynėlį pritaikius daugiau būtiniausiems reikalams ir jį papildžius taip kad ir Amerikos lietuvių parapijose tiktų, vartoti, greičiau naujai išspausdinti. Juo jis greičiau pasirodys, tuo greičiau bus galima įvykdinti Šventojo Tėvo enciklikos dalį apie masinį liaudies giedojimą bažnyčiose. Kiek žinau, p. Kačanauskas yra gerai apsipažinęs su tautinėmis bažnytinėmis melodijomis, susibūrę su p. Naujaliu ir pavartoję a. a. Brazio rinkinius, galėtų įdomų ir naudingą giesmyną pagaminti.

Kiekviena pradžia sunki, tat ir mūsų reikalams pritaikintas kantionalas iki nusistovės ir susitvarkys ims laiko. Reikia sveikinti gerb. leidėją kun. Sabaliauską už pramynimą pirmojo takelio, toliau bus lengviau tobulinti ir gyvenimo aplinkybėms pritaikinti. Duok, Dieve, jam ištvermės ir stiprybės tolimesnėje literatūros darbuotėje, nes iki šiol visi jojo spausdinti veikalai yra mums, lietuviams, bažnytinėje literatūroje kertiniu akmeniu pamatuose: Didžioji Savaitė, Šlovinkim Viešpatį (su lotynišku tekstu visų metų mišių ir mišparų maldos) ir šis *"Cantionale."*

JŪROS REIKŠMĖ TAUTŲ GYVENIME

Praeitaisiais Lietuvos istorijos laikais buvo padaryta nepataisoma klaida, kad Lietuvos valstybė nebuvo tinkamai atremta į Baltijos jūrą. Lietuvos didžiųjų kunigaikščių laikais ir vėliau Lietuvos valstybės ekspansija į Rytus, reikiamai neįsistiprinus pajūry, nedavė tų vaisių, kokių ji galėjo duoti ir tikrai būtų davusi. Tat bent šiandien tų praeities klaidų nebekartokime ir būkime šio to išmokę iš savo kitų tautų istorijos, tos gyvenimo mokytojos.

Šiandien jūrų reikšmė tautų ir valstybių gyvenimui visiems aiški. Laisvė kvėpuot jūrų oru — būtina tautų ir valstybių gyvybės ir sveikatingumo sąlyga.

Toděl žūt būt kovojama už kiek galima platesnį priėjimą prie jūros. Japonų valstybė, susidedanti iš 524 salų, dabar savo laisvę kvėpuot jūrų oru, t. y. savo vandens sienas pailgino iki 42,000 km. Ogi vokiečiai, po karo būdami priversti savo valstybės vandens sieną nuo 5,000 km. sutrumpinti iki 1,200 km., save šiuo atžvilgiu lygina su kiniečiais, kurie per paskutinį šimtmetį iš 17,000 km. jūrų kranto neteko 10,000 km. *Lietuva su jūra susisiekia vos 91 km. ilgio plote.* Tuo tarpu jos artimieji kaimynai turi daug ilgesnes vandens sienas, būtent: Lenkija — 137 km., Latvija — 494 km., Estija net 3,404 km., (mat, čia įskaitoma taip pat ribos salų, kurių bendras plotas 4,000 qkm.), tuo tarpu kai Estijos bendrasis plotas yra už Lietuvą žymiai mažesnis. Vadinasi, Lietuva turi tik maža langelį jūros orui įtraukti. Ir tas pats dar, kaip žinome, yra gerokai apsiraizgaliojęs vokiškais voratinkliais, kuriuos reikia neatidėliojamai lietuviška šluota nukrėsti.

Juk ne paslaptis, kad vokietinimas Klaipėdos krašte šiandien eina smarkiau, kaip prieš karą. Vokietėja net iš Didžiosios Lietuvos ten nukeltoji valdininkija. Tam turi būt padaryta galas, kaip kad ir visai politikai "neerzint vokiečius." O gal būt jau laikas rengtis antru kartu Klaipėdą vaduot, ir šį kartą ne iš prancūzu, bet iš vokiečių okupacijos!

Klaipėdos gubernatorius p. Gylys, 1932 m. gruodžio mėn. 17 d., atidarydamas naujai įrengtą Klaipėdos uostą, gražiai pasakė, kad tie uosto praplėtimo darbai daug lėšų iždui kainavę, bet tai reikėję padaryt, nes mūsų langas į pasaulį buvęs per mažas. "Per mažai jūros oro įeidavo pro senąjį langelį Lietuvos ūkiško gyvenimo plaučiams ir širdžiai."

Taigi, branginkime savo pajūrį, supraskime Klaipėdos reikšmę mūsų valstybei ir pasiryžkime ja iki paskutinosios ginti nuo bet kieno pasikėsinimų ją mums vėl išplėšti. Nes ir mūsų valstybės tarpimas bei gerovė didele dalim pareina nuo jūros. *Ir Vilniu turėsim*, tik būdami tvirčiausiai *įsistiprinę Klaipėdoj.*

Pr. Dovydaitis

PREZIDENTINIS KABINETAS

Vidaus Sekretorius

Daugumoj Europos valstybių Vidaus Ministeris laiko neišpasakytai svarbią vietą — yra valstybės policinė jurisdikcija. Amerikos Vidaus Sekretorius netur nieko bendro su federalės valdžios policijos jėga. Per savo departamentą, jis prižiūro tokias problemas, kaip apsaugojimą tautiško ir naturalio turto, pakėlimą miestinės ir kaiminės apšviestos ir industriališko saugumo.

Vidaus Departamentas turi Žemės Ofisą, kuris kontroliuoja kiek šiandien lieka viešų žemių. Prižiūro tautiškus parkus ir girias, veda geologiškus matavimus, valdo federalius reklamacijos projektus, pilnai tyrinėja anglies kasyklą ir aliejaus produkavimo pavojus, kad tik apsaugojus darbininkus įvedant saugesnius darbo būdus. Indijonų Reikalų Biuras, turint suvirš ketvirtą dalį milijono indijonų savo priežiūroj, ir Pensijų Biuras, yra Vidaus Sekretoriaus rankoje. Taipgi Apšvietos Ofisas, kuris, mums neturint Federalio Apšvietos Departamento, veikia su valstijų apšvietos departamentais ir agentūromis. Veda visokius apšvietos reikalų tyrinėjimus.

Armijos ir Laivyno Sekretoriai

Kaip vardai reiškia, šie nariai Prezidento kabineto prižiūro valdžios militariškus ir laivyniškus reikalus.

Karo Departamentas padalintas į dešimt ir Laivyno Departamentas į aštuonius biurus. Upių ir Uostų pagerinimai yra vienas didelis Karo Departamento taikos laiku darbas. Laivyno Departamentas prižiūro laivyniską observatoriją Washingtone ir išleidžia jūrininkiską leidinį.

Generalis Prokuroras

Generalis Prokuroras yra Teisybės Departamento galva, ir kaipo tokis yra valdžios vyriausias legališkas aficierius. Jis yra vyriausiu skundėju prieš federalių įstatymų laužytojus, veikia per federalių distriktų advokaus, kurie randasi po visą šalį. Jis taipgi yra Jung. Valstybių vyriausiu advokatu Aukščiausiame Teisme, kuomet valdžia yra viena partija. Prohibicijos Biuras dabar randasi Generalio Prokuroro priežiūroj.

Vyriausias Paštmeisteris

Šis Kabineto narys prižiūro tautiškas laiškines komunikacijas, vedamas per 49,482 paštus per visas Jung. Valstybes.

Komercijos Sekretorius

Jis yra galva Komercijos Departamento, kuris veda milžiniškus ir įvairius darbus pakelti pirklystę ir komerciją. Darbas vedamas per kelius biurus. Biuras pašalinės ir naminės komercijos nuolat studijuoja visą pasaulį dėl progų išplatinti Amerikos pirklystę. Orlaivystės Biuras bando pastūmėti Amerikos orkelius. Čionais turime Bureau of Standards, kuris veikia palengvinti produkavimą ir veda tyrinėjimus medžiagų ir industriališkų patyrimų. Patentų Ofisas yra dalis Komercijos Departamento. Taipgi Žvejystės Biuras, Jūreivystės Biuras, Kasyklų Biuras ir "Coast and Geodetic Survey." Galų gale Komercijos Departamentas prižiūro per Cenzo Biurą milžinišką darbą, kuris kas dešimt metų daro Jung. Valstybių gyventoju suskaityma.

FLIS.

KAI TŪKSTANČIUS TRĖMĖ Į SIBIRĄ, O ŠIMTUS KORĖ...

1863—1933

Lenkija, norėdama atgauti laisvę, 1863 m. sausio mėn. suruošė prieš Rusiją sukilimą. Pradžioje sukilimas buvo tik revoliucinio pobūdžio, remiamas vien miestiečių. Bet toliau, padrąsinti Prancūzijos ciesoriaus Napoleono III pažadais, prisidėjo lenkų diduomenė ir bajorija, galinga savo turtais ir vienybe. O kadangi Lietuvos bajorai tuomet buvo sulenkėję ir politiniuos dalykuos visame sekdavo lenkais, tuo būdu ir jie prisidėjo prie sukilimo. Tuoj susidarė ginkluoti būriai, kurie slapstydamiesi po miškus, nuolat užpuldavo rusus. Prie sukilimo daugiausia prisidėjo Kauno gubernijos gyventojai. Bet tas sukilimas nepasisekė. Prancūzijos ir kitų valstybių žadamas užtarimas ir pažadai pasibaigė vien gražiais žodžiais. Rusija, numanydama, kad niekas lenkų neužtars ir nestos su ja į karą, nutarė kuo smarkiausiai nubausti sukilėlius, ir tam tikslui Vilniaus generalgubernatorium paskyrė Muravjovą, dėl kurio žiaurumo vadinamas Koriku. Tai buvo 1863 m. gegužės mėn. 1 d.

Kada jis atvyko į Vilnių, sukilimas jau buvo beveik užgniaužtas. Prie Medeikų (balandžio mėn.) buvo sumušti didesnieji sukilėlių būriai, o jų vadai: Koliška ir Sierakovskis buvo suimti ir pasmerkti mirti. Likusieji būriai išsiblaškė, tik kun. Mackevičiaus vadovaujamas būrys ilgai dar slapstėsi miškuose.

Muravjovas visu smarkumu griebėsi malšinti sukilėlius. Šešiose jam pavestose gubernijose: Vilniuj, Kaune, Gardine, Minske, Vitebske, Mogileve ir dalinai Augustave paskelbė karo būvį. Suėmė visus įtartus dalyvavus sukilime ar bent jam pritarus ir vienus sukišo į kalėjimus, kitus ištrėmė į Sibirą, o kuriuos rado labiau kaltais (ar bent jam taip rodėsi), tuoj buvo pasmerkiami mirti.

Čia paduodu trumpus pačių rusų valdininkų apskaičiavimus minėtose 6 gubernijose, dėl sukilimo, be teismo ir tardymo buvo ištremta 270 asmenų; 2) po teismo ir tardymo — apie 1260 asmenų; 3) karo teismo nuteista įvairiomis bausmėmis, sujungtomis su teisių ir turto atėminu, apie 2000 asm.; 4) išsiųsta į Sibirą — 5000 asm. Mirti buvo nuteista (kartu su Augustavu) 177 asmens. Pagal vysk. M. Valančiaus užrašus vien tik Žemaičių vyskupijoje, dėl sukilimo, nukentėjo 107 kunigai, iš kurių 67 buvo ištremti į Sibirą ar šiaip į Rusijos gilumą, 4 nuteisti mirti, 3 žuvo sukilime, o daugelis — tolimoje kelionėje.

Daug dvasininkų nukentėjo ir Vilniaus vyskupijoj, o patį vyskupą Krasinskį, išsiuntė į Viatkos guberniją. Ne maža uždarė vienuolynų, o jų, drauge ir bažnyčių, turtus atidavė stačiatikių cerkvėms. Iš bajorų atėmė ir rusams dvarininkams ar valstiečiams atidavė (iki 1869 m.) 1794 dvarus. Be to, buvo priversta parduoti 800 dvarų.

Daug labiau, negu dvarininkus, suvaržė kunigus. Jiems be vietos policijos viršininko leidimo nebuvo galima išvažiuoti iš savo parapijos. Be gubernatoriaus leidimo negalėjo statyti nė remontuoti bažnyčių. Net ir klebonijos remontui reikėjo gauti leidimas. Taip pat nebuvo galima nei kryžių pakelėm statyti nei vyskupui kunigus skirti. Visi kunigai buvo ypatingoj policijos priežiūroj, ir už menką jų įstatymams nusikaltimą smarkiai bausdavo, ar tai neduodami vietos ar priversdami mokėti dideles baudas.

Suvalkijoje, dėl prisidėjimo prie sukilimo, nukentėjo: 1) kun. Dailydė sušaudytas už Suvalkų miesto ir arkliais sutrentas, kad nebūtų nė kapo žymės; 2) kun. Totoraitis, Sintautų klebonas, nekaltai išsiųstas į Sibirą. Išsiuntė staiga, net neleisdami nieko su savim pasiimti; 3) kun. Černiauskas, Šakių klebonas, pasodintas kalėjiman. Be šių dar daug kunigų ir pasaulininkų buvo ištremta į Sibirą ar pasodinta į kalėjimą.

"S."

TIESIAI Į KLAIPĖDĄ
BE PERSĖDIMO SPECIALĖ KELIONĖ GARLAIVIU
BERLIN
IŠPLAUKS IŠ NEW YORKO GEGUŽĖS 10 D.
Pasažieriai nuo garlaivio EUROPA, išplaukiančio iš New Yorko gegužės 14 d., kurie keliauja į Lietuvą, bus perkelti į garlaivį BERLIN Bremene.
IŠ UOSTO Į UOSTĄ
Informacijų kreipkitės į autorizuotus Lloyd agentus ar į
NORTH GERMAN LLOYD.
57 BROADWAY NEW YORK

LIETUVIAI!
VAŽIUOKIT TIESIAI Į KLAIPĖDĄ
Su Didele Vasarine Ekskursija
Laivu FREDERIK VIII
IŠ NEW YORKO BIRŽELIO 3, 1933
Nereikia nei vizų nei pereiti parubežinį egzaminavimą iki pasiekiate KLAIPĖDĄ. Negali būt nieko lengvesnio ir patogesnio.
Dėl platesnių informacijų, laivakorčių bei užsakymų kreipkitės pas vietinius agentus
Arba pas bile vietinį autorizuotą agentą arba
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 Whitehall Street, New York, N. Y. — 248 Washington St., Boston, Mass. — 130 N LaSalle St., Chicago, Ill.

Vietinės Žinios

SVEČIAI

Balandžio 17-tą lankėsi iš Sugar Notch, Pa.: LRKSA. 46 kp. sekretorius J. J. Nevulis ir Jonas Kašelynas, Jonas Pečiulis ir Juozas Stankevičius.

Balandžio 18-tą lankėsi iš Warrior Run LRKSA. 238 kp. sekretorius Kazys Želiauskas. Tą pačią dieną lankėsi iš Korn Krest Adolfas Žekas, LRKSA. 292 kp. sekr.

Lankėsi Susiv. Centre 298 kp. fin. rašt. Domas Laskauskas iš Carbondale, Pa. ir 2 kp. nariai Ignas, žmona ir sūnus Aleknai iš Forest City, Pa.

METINĖS SUKAKTUVĖS

Balandžio 18-tą suėjo lygiai vieni metai laiko, kaip į Šv. Trejybės parapiją atvyko klebonaut gerb. kun. J. K. Miliauskas, buvęs LRKSA. Vyriausias Dvasios Vadas, žinomas veikėjas.

Metinėse sukaktuvėse velinam gerb. klebonui ir Šv. Trejybės parapijai Dievo palaimos!

BEISBOLO LYGOS ORGANIZAVIMAS PROGRESUOJA

Jau pereitam "Garso" Nr. buvo pranešta, apie suorganizavimą Wyoming Klonio lietuvių beisbolo lygos.

Balandžio 19-tą įvyko visų kamandų menagerių susirinkimas šv. Pranciškaus par. svetainėj, Miners Mills.

Išrinktoji statutų komisija darbuojasi, kaip galima graičiau paruošti statutą. Į komisiją įeina 8 asmenys.

Lyga jau darbuojasi, kad Lietuvių Dienoje surengti smarkius žaidimus Sans Souci Parke.

VISI LAUKIA PARAPIJOS CARD PARTY IR ŠOKIŲ

Ketvirtadienio vakare, balandžio 27, Švč. Trejybės parapijos Moterų Klūbas rengia savo metinę Card Party ir Šokius parapijos naudai.

Mrs. Frances Riskevičienė yra šio parengimo pirmininkė. Ji su savo padėjikėmis "šturmuoja" kiekvieno parapijono namą rinkdamos dovanas dėl tos Card Party ir pardavinėdamos tikietus.

Jos turi daug visokių gražių dovanų pririnkę ir tikrina, kad jų dovanos lošėjams kortomis būsiančios gražiausios už kitų kolonijų.

Nors šis klūbas nesenai da susiorganizavo, bet savo darbštumu sutraukia dideles minias žmonių į savo parengimus.

Gera muzika ir alus pilnai patenkins visus atsilankiusius.

MIRĖ

A. a. Andrius Simonaitis, 32 m., gyv. 264 Ridge Str., Kingston. Mirė Velykų dienoje. Paliko žmoną ir du vaikus. Palaidotas su bažnytinėm ceremonijom.

PONI A. RYŠKEVIČIENĖ

Gabiai vadovaujant p. Riskevičienei, Šv. Trejybės parapijos Moterų Klubo rengiama Card Party tikrai pavyks. Erdvios parapijos salės bus užpildytos ir atsilankę svetelai turės progos pasilinksminti ir laiką linksmai praleisti.

Vienoje salėje bus lošimas ir programa. Antroje prie geros orkestros — šokai ir užkandžiai. Tad visi prašomi atsilankyti balandžio-April 27 d. š. m. Pradžia 7:30 vakare. Visas pelnas parapijos užlaikymui.

Rengimo Komitetas yra šis: Mrs. Anthony Riscavage, Chairlady. Mrs. Charles Magdalinskas, Vice Chairlady. Mrs. Joseph Stulgaitis, Secretary. Mrs. William Makelonis, Treasurer.

Prize Canvas Committee: Mrs. Eva Murphy, Mrs. Eva Buikas, Mrs. Anthony Balcer, Mrs. Margaret Fasulka, Mrs. Bertha Aszukas, Mrs. Eva Stankavage, Mrs. A. Jaskus.

Stalų: Miss Anna Stuchka assisted by members of the Holy Trinity Church Choir.

Check Room: Mrs. Julia Mazeika, Mrs. Anthony Ausura, Mrs. Eva Sarpolis, Mrs. Albin Shergalis, Mrs. Garbatavich.

Tikietų: Mrs. Eva Buikas, Mrs. Dopciak, Mrs. Margaret Hcyduk, Mrs. Norusavage.

Prizes: Mrs. Martin Zubris, Mrs. Rose Yuknevich.

Refreshments: Mrs. George Rekus, Mrs. Eva Murphy, Mrs. Elizabeth Murphy, Mrs. Sadusky and Mrs. Mary Hicks.

JURGĮ ADOMAITĮ IŠDEPORTUOS

Jurgį Adomaitį, kurį teismas surado kaltu pasikėsinimuose išardyt Lehigh Valley traukinio bėgius ir iššaukt traukinio katastrofą, valdžia išdeportuos į Lietuvą. Jis laikomas šiai šaliai nepageidaujamu ir kaip nepilietis bus išvarytas.

Adomaitis už pasikėsinimą išdinamituot bėgius gavo nuo 3 iki 10 metų kalėjimo, o už ardymą bėgių — nuo dviejų iki 5 metų. Išsėdėjęs pirmą bausmę būtų turėjęs sėdės antrąją.

LRKSA. IV APSKRITIS LIEPOS 4-TĄ RENGIA IŠVAŽIAVIMĄ

Š. m. Liepos 4-tą (Fourth of July) Valley View Parke įvyksta LRKSA. 4-tos apskrities didžiulis išvažiavimas.

Prisirengimas jau eina. Vadovauja apskrities valdyba, prisidedant visoms vietinėms kuopoms.

Tą dieną kitos organizacijos ir draugijos turėtų susilaikyt nuo bet kokių parengimų, o visos ir visi kviečiami į linksmą ir įvairų LRKSA. 4-tos apskrities išvažiavimą. Bus įvairi programa iš sporto žaidimų ir kitokių įvairenybių.

Iki deportacijos, žinoma, turės būt kalėjime.

Bylą sprendė teisėjas Jones.

A. KIZIS KALBĖJO APIE BANKŲ SITUACIJĄ

Balandžio 13-tą Taurų Klubas Redington viešbučio salėj turėjo savo metinį susirinkimą. Andrius Kižis iš Pittston kalbėjo apie bankinį biznį ir bankinę situaciją. Prelegentas pats darbuojas banke jau keliolika metų ir toj srityt turi didelio patyrimo.

Pirmsėdžiavo klubo pirmininkas Pranas Rekus.

IR DR. MINER ATSISAKĖ NUO MAJORYSTĖS

Aną savaitę pranešėm, kad Luzernės apskrities teisėjams vienbalsiai išrinkus Wilkes-Barre miesto majoru Dr. Charles H. Miner, šis padėkojo už tokią garbę ir atsisakė.

Pereitą savaitę teisėjai nužiūrėjo advokatą Paul Bedford. Bet ir šis padėkojo už siūlomą garbę ir atsisakė. Savo atsakymą pamatuoja silpna sveikata.

KLAIDOS ATITAISYMAS

Pereitam "Garso" Nr. 15. aprašant apie a. a. Antaną Agurkį, jo mirtį ir laidotuves, pasakyta, kad nuliūdime paliko (tarp kitų) "Amerikoj seserį Oną Ramanauskienę," turėjo būt pasakyta: buvusią Amerikoj (dabar gyvena okupuotoj Lietuvoj).

SCRANTON

SCRANTONIEČIAI KVIEČIA Į RUNGTYNES

Scrantono lietuvių A. C. kamanda kviečia į beisbolo rungtynes bile smarkiausią lietuvių kamandą iš kitos kolonijos. Jie pasirengę kautis ir su kitatautėčiais. Scrantoniokų kamandos menageris yra Kazys (Charles) Bernoskie, 1717 Bloom Ave., Scranton.

DRAMOS SĄJUNGA RENGIA TEATRĄ

Pereitą sekmadienį šv. Juozapo par. Lietuvių Dramos Sąjunga turėjo savo susirinkimą ir nutarė sulošti vieną iš gražiausių ir sunkiausių dramų "*Genovaitę*." Vaidinimui vadovauja direktorius Petras Putirskas. Bus pirmu syk lošiamas Scrantų apielinkėje. Vieta: North Scranton Junior High School svetainėje, ketvergo vakare, gegužės (May) 25 d., 8:00 vakare.

194 KUOPOS NARIAMS

LRKSA. 194 kp. susirinkimas įvyks balandžio 23-čią paprastu laiku.

Kuopos pereitam susirinkime nutarta, kad raštininkas nepriimtų narių mokesčių namuose, taipgi visi nariai būtinai dalyvaukite, nes randasi svarbių reikalų apsvarstymui. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis, kad neliktumėt suspenduoti.

Juozas Kemežis, Sekr

PROHIBICIJOS GINČAS YRA SENAS

Pasirodo, Pennsylvanijos steito gyventojai piliečiai prohibicijos klausimu smarkiai ginčijosi jau tolimoj praeity. Pavyzdin, 1872 metais (t. y. 60 metų atgal) Pennsylvanijos legislatūra atsikreipė į piliečius, kad jie nubalsuotų laisnių (leidimų) klausimą. Už laisnių išdavimą balsavo 54,404 piliečiai, prieš išdavimą — 27,183 pil.

Baltijos jūra negili. Vidutinis gylis viršija 20 sieksnių. Giliausia vieta yra arti Gotlando salos, kur gylis siekia 116 sieksnių. Jūros dugnas Baltijoj nevienodas, dažnai mainosi. Kai kada atsiranda negilios vietos ir akmenys ten, kur jų nebuvo. Vanduo Baltijos jūrose nėra toks sūrus, kaip Atlanto vandenyno, dėl to, kad į Baltijos jūrą įteka apie 260 upių, kurios atmiešia vandenį. Prėskas vanduo greičiau užšąla negu sūrusis, dėl to žiemą užšąla visa šiaurinė ir pietinė jūros dalis.

BIZNIERIAI, SKELBKITĖS "GARSE"

"RYTA" 1933 METAMS

Jau Laikas Užsisakyti

"Rytas" yra vienintelis lietuvių katalikų dienraštis. Jis atsidėjęs seka ir gina visus katalikų kultūrinius ir politinius reikalus.

"Ryto" visos žinios greitos ir teisingos.

"Rytui" rašo žymiausieji katalikai rašytojai, kritikai, publicistai, sociologai, istorikai, pedagogai, ekonomistai, teisininkai, ir kt.

"Rytą" visi skaito ir prenumeruojasi.

"Rytu" visi patenkinti, nes be to dar gauna šiuos skyrius: ekonominį, akademinį, moterų ir ekrano (movies).

"Rytas" metams kainuoja (Am. J. V.) $6.00, pusei metų $3.00, vienam mėnesiui 60 centų.

"RYTO" adresas: Kaunas, Duonelaičio g. Nr. 24. Lithuania.

VLADAS DIMŠA.

Wilkes-Barre ir apielinkės gerai žinomas muzikantas važiuos į Lietuvą May (Gegužio) 27 d. ant laivo "GRIPSHOLM" (Švedų-Amerikos Linijos) 11 val. ryto, per agentą Petrą BALTUŠKĄ, 6 numeris East Market St., Wilkes-Barre. Pats p. Dimša bus palydovas šios ekskursijos ir kviečia visus, ypač vietinius, lietuvius skaitlingai susirinkti. Be abejonės, bus muzikos užtektinai. Kurie manote pasisvečiuoti šiemet Tėvynėj, malonėkit susinešti su p. **Dimša, 577 Main St., Edwardsville,** arba su agentu **Petru Baltuška.**

Dabar tas pats p. Dimša pagrajys jums gražią lietuvišką polką.

L. R. K. S. A. 4-TOS PA. APSKRITIES SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

Suvažiavimas įvyko kovo 26, 1933, šv. Kazimiero parapijos svetainėj, Plymouth, Pa.

Susirinkimą atidarė pirmin. S. Marozas 2:00 po pietų.

Pirmiausia paskelbta, kad atstovai priduotų mandatus.

Mandatų komisijon išrinkti šie: Juozas Marcinkevičius (183 kp.), Simonas Matulevičius ir Ant. Ambrozaitis.

Tvarkdariai: Andrius Gavenonis ir Ant. Kižis.

Seka skaitymas protokolo iš praeito suvažiavimo. Rašt. A. Soroka perskaičius, priimtas, taip skaitytas, vienbalsiai.

Seka mandatų komisijos raportas. Atstovai dalyvauja šių kuopų:

1- ma kuopa, Edwardsville — Matas Zujus. Ant. Ambrozaitis Jurgis Jonavičius, Adomas Antanynas, Adolfas Kaduškevičius Juoz. Marcinkevičius; 6 kp., Plymouth — Andrius Gavenonis, Ant. Kižis; 7 kp, Pittston — Juozas Bukaveckas, Kostantas Varnagiris, Vladas Palupis, Juozas Jonikas; 14 kp., Wilkes-Barre — Jonas Jančaras, Sr., Petras Volungevičius; 17 kp., Wilkes-Barre — Vincas Dainis, A. Zakarauskas, Juozas Jancevičius, Juozas Batvinskas; 25 kp., Miners-Mills — Ignas Valutonis, Vincas Lugauskas; 28 kp., Luzerne — Petras Stravinskas; 46 kp., Sugar Notch — Jurgis Nevulis; 56 kp., Breslau — Pranas Bucevičius; 61 kp., Duryea — Antanas Laibinis, Jonas Laužaunikas; 77 kp., Swoyersville — Alekas Mažietis, Jonas Vinšnaileris; 153 kp., Lee Park — Juozas Mažeika; 155 kp., Scranton — Ant. Virpša; 183 kp., Pittston — Juozas Marcinkevičius Juozas Levanauskas, Pranas Juravičius; 194 kp., Inkerman — Juozas Karvelis, Stanislovas Krivickas; 209 kp., Kingston—Martynas Vilkelis, Juozas Šupšinskas, Jonas Tamelis, Simonas Matulevičius; 212 kp., Plains — Antanas Jonika; 233 kp., Port Griffith — Pranas Karpavičius, Ant. Radžiūnas; 238 kp., Warrior Run — Kazys Želiauskas; 244 kp., Wyoming — Martynas Balukevičius.

Viso 20 kuopų atstovauja 45 atstovai; taip pat apskrities valdyba: S. Marozas — pirmin., J. Venslauskas — vice-pirm., A. Soroka — rašt., J. Češkys—iždo., V. Leliokas ir P. Stravinskas — iždo globėjai ir Susiv. Sekretorius J. B. Šaliūnas, Iždin. J. Moliušis.

Viršininkų raportai. Pirmin. S. Marozas raportuoja trumpai iš savo 4 mėnesių darbuotės. Sunkiausias uždavinis buvo, kaip sušelpt bedarbius Susivienymo narius, kad būt kiekvienas patenkintas.

Užklausta, kiek randasi apskrities ižde pinigų. Iždin. J. Češkys praneša, kad apskr. iždo yra $740.36.

Raportai priimta vienbalsiai.

Seka vakarų rengimo komisijos raportas. Praneša J. Venslauskas, J. B. Šaliūnas ir Vladas Palupis. Komisija darbavosi su visom kuopom, kurios tik kvietė. Vakarai įvyko Plymouthe; rengė 6 kuopa, pelno liko $41.60; Edwardsville 1-ma kuopa — pelno $100.00; Luzerne 28 kuopa — pelno $43.00; Kingstono 209 kp. — pelno $51.00. Komisija prižada ir toliaus darbuotis, jei tik kuopos kvies.

Apskrities pirmin. S. Morozas praneša kas link šelpimo suvargusių narių. Priduota atsišaukimų su kuopų liudymais iš 7, 14, 17, 46, 183, 194, 238 ir 77 kuopų. Kai kurių kuopų narių duoklės nemokėtos už tris, keturis ir penkis mėnesius. Prasideda diskusijos šiuo reikalu. Išsireiškia J. Jonavičius, J. B. Šaliūnas, Pr. Jurevičius, J. Jonika, Vl. Palupis, J. Marcinkevičius, J. Venslauskas, J. Češkis, J. Tamelis, A. Virpša, M Zujus, P. Stravinskas, Ant. Ambrozaitis ir kiti. Išdiskusuota kaip būtų geriausia sušelpt suvargusius bedarbius narius. Pagalios įnešta ir vienbalsiai nutarta visiems atsišaukusiems nariams užmokėt už vieną mėnesį duoklės. Pr. Jurevičius duoda įnešimą, kad jeigu kurios kuopos nariai neimtų vieno mėnesio apmokėjimo duoklių, tai kad kuopų raštininkai sugrąžintų į apskritį.

Apskrities valdyba siūlo du išvažiavimu ateinančią vasarą: vieną 4-tą liepos Valley View parke, kitą 15-tą rugp. Rocky Glen parke. Pirmin. užklausia, kas rūpinsis rengimu? Nutarta palikt valdybai. Vienbalsiai.

61 kuopos narys J. Lažauninkas iš Duryea, Pa., užkviečia apskritį į Clam Bake, kurį rengia Kapų Puošimo dienoje (Decoration Day) šv. Juozapo parapijos kieme, Duryea, Pa., ir prašo atstovų pasipirkt laimėjimo knygelių. Įnešta ir paremta, kad apskritis nupirktų už $10.00 laimėjimų knygelių.

A. Ambrozaitis priduoda bilą už spaudos darbą $3.50. Nutarta užmokėt, bet čia pat A. Ambrozaitis padovanoja apskrities iždui. Pirmin. S. Marozas padėkojo už dovaną.

Įnešta pagerbt apskrities vakarų rengimo veikėjus, vaidilas ir kitus programų dalyvius. Nutarta palikt valdybai tuo pasirūpint.

Išsisėmus dienotvarkei, pirmininkas S. Marozas užklausia, kur laikysim kitą suvažiavimą. Nutarta laikyt Wilkes-Barre, Pa., birželio mėn.

Pirmininkas susirinkimą paskelbė baigtu 3:15 po pietų.

Antanas Soroka, rašt.

PAIEŠKAU savo brolio Antano GUDAUSKO, kuris seniau gyveno York, N. Y. Žinantieji kur jis gyvena arba jis pats prašomi atsiųsti šiuo adresu:

JIEVA GUDAUSKIENĖ,
774 Main Street, Sugar Notch, Pa.

KRONOLOGIJA

SENOSIOS LIETUVOS ISTORIJA

1410 Lietuvių ir lenkų kariuomenė, Vytauto vadovaujama, sumušė ties Tannenbergu-Griunvaldu (Žalgiriu) kryžiuočius ir pakirto jų galybę.

1413 Gorodlės unija, susiartinimas Lietuvos ir Lenkijos bajorų.

1414 Žemaičių krikštas.

1430 Vytauto rengimasis vainikuotis karaliaus vainiku ir mirtis Trakuose (X. 27).

1435 Prie Šventosios upės, netoli Pabaisko, d. L. k. Žygimantas sumušė rusų ir kalavininkų kariuomenę, Švidrigailos vedamą.

1450 Gutenbergas išranda spaustuvę.

1492 Amerikos atradimas.

1499 Kastantas Ostrogiškis, vyriausias Lietuvos etmonas, su 3500 puolė 40,000 su viršum rusų kariuomenę prie Viedrošos upės ir pateko į nelaisvę.

1506 Mykolas Glinskis, lauko etmonas, prie Klecko sumušė totorius, kurie jau buvo prisiartinę prie Lydos.

1514 Rusai atsiėmė Smolenską (VII. 31).

Ostrogiškis (pabėgęs iš rusų nelaisvės 1507 m.) su 20,000 užpuolė 80.000 rusų kariuomenės ir juos sumušė ties Orša (IX. 8).

Compliments of
Tel. 7-0931
DR. A. J. VALIBUS
Gydytojas ir Chirurgas
106 Church St., Edwardsville, Pa.
Nuo 9-nių iki 10-tos rytais
Nuo 1-mos iki 3-čios po pietų
Nuo 6-tos iki 8-tos vakare
Sekmadieniais ir šventadieniais pagal sutartį.

GEORGE'S HOTELIS
Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus patarnavimas. Prieš pat geležinkelio stotį.
Tėmykit numerį:
88 East Market Street
Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis Vaišnis, Savininkas.

WILKES-BARE MIESTO MAJORAS-- ADV. CHARLES N. LOVELAND

Balandžio 17-tą Luzerne apskrities teisėjai (3 prieš 2) Wilkes-Barre miesto majoru išrinko advokatą Charles N. Loveland.

Adv. Loveland išrinkimą priėmė ir greitu laiku užima majoro vietą.

Adv. Loveland majoro pareigas eis iki 1934 metų sausio mėnesio pirmo pirmadienio, t. y. iki naujai išrinktas užims tą ofisą.

Naujas majoras gimė lapkričio 26-tą, 1872 m. Wilkes-Barre mieste. Užbaigęs Yale universitete teisių mokslus, advokato praktiką pradėjo 1896 metais.

Ispanų-amerikiečių karo metu Loveland tarnavo korporalu Pennsylvanijos Savanorių Pėstininkų 9-tame pulke, komp. B.

Adv. Loveland 1919, 1923 ir 1927 metais yra kandidatavęs į majoro vietą, bet jį velionis Daniel L. Hart vis perviršydavo balsais. Bet ta aplinkybė jo populiariškumo nesumažindavo.

Į LIETUVĄ
PER HAMBURGĄ
Moderninis, patogus ir kitų neviršijamas visose klasėse patarnavimas. Savaitiniai išplaukimai iš New Yorko. Patogus ir greitas geležinkeliu susisiekimas iš Hamburgo.
VIDUTINĖS KAINOS.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

TIK UŽ $1.00 METAMS

Tinkamiausia dovana savo artimiems ir giminėms yra užsakyti mėnesinį "MEILĖS" laikraštį, pašvęstą Švenčiausiai Jėzaus Širdžiai. Mėnesinis "MEILĖS" laikraštis patiks visiems, nes yra tikrai religinio turinio ir dvasiškojo pobūdžio.

Mėnesinis "*Meilės*" laikraštis rašo apie reikalingiausius katalikų tikėjimo dalykus ir išdėsto kilnų pamaldumą prie Švenčiausios Jėzaus Širdies.

Mėnesinis "*Meilės*" laikraštis vieniems metams kainuoja tik $1.00. Taigi, įmokėjus tik $1.00, per ištisus metus gausite gražių dvasiškojo turinio skaitymų.

Mėnesinis "*Meilės*" laikraštis į Lietuvą kainuoja $1.50. Tėvai ir giminės Lietuvoje gerėsis dvasiškais skaitymais ir jums dėkuos už mėnesnio "*Meilės*" laikraščio išrašymą jų naudai.

Reikia žinoti, kad mėnesinis "*Meilės*" laikraštis dar atlieka apaštalavimo darbą mūsų lietuvių tarpe, aiškindamas tikėjimo tiesas, dėstydamas Intronizacijos tikslą, platindamas dorovę ir katalikiškąjį veikimą.

Taigi, brangus skaitytojau, argi pats neprisidėsi prie šio kilnaus apaštalavimo ir ar netapsi pasaulinis apaštalas, imdamas platinti mėnesinį "*Meilės*" laikraštį tarp savo brolių lietuvių, kad jie visi persiimtų Švenčiausios Jėzaus Širdies meile. Juk ir Pats Išganytojas yra pareiškęs: "Aš atėjau ugnies siųsti į žemę ir ko gi norėčiau, jei ne kad kurentųsi?" (Luk. XII, 49).

Švenčiausios Jėzaus Širdies Meilės Kongregacija tikisi iš brolių lietuvių, kad visi parems leidžiamą mėnesinį "*Meilės*" laikraštį, ir tuo pačiu prisidės prie užtikrinimo Kristaus viešpatavimo pasaulio šeimų namuose.

Visas prenumeratas siųskite "*Meilės*" (*Charity*) vardu, adresuodami:

SACRED HEART MONASTERY
Harvey's Lake, Pa. Alderson P. O.